

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 8, 1989

Nr. 153

Partija įsakė plėsti ryšius su išeivija

Kad pavergtieji kraštai liktų Sovietų Sąjungos dalimi

New Yorkas. Redakcija jau seniau pasiekė Estijos Komunistų partijos ir Estijos Sovietų Socialistinės ministerių tarybos išleistas dekretas Nr. 504.

Juo nustatomi ryšiai su estų emigrantais. Neturime Lietuvos Komunistų vyriausybės tokio pat įsakymo pakeisti santykius su išeivija, tačiau logiškai galvojant, toks įsakymas turi būti, ir tai sekant Kremliaus nurodymus.

Dekrete rašoma, kad Komunistų partijos kongresas XXVII nutarė išplėsti ryšius su užsieniu, įskaitant dialogus ir konkrečius susitarimus visame pasaulyje. Naujas politinis mąstymas, kuris pripažįsta universalines vertybes ir jų galvojimą bei atvirumą, yra naujos tarptautinės politikos pagrindas, tuo norint sugriauti nusistovėjusius antisovietinius stereotipus bei sunaikinti nepasitikėjimą Sovietų Sąjungai. Tuo norima palaužti išeivijos nepasitikėjimą Sovietų Sąjungai, arba, kitais žodžiais tariant, kad būtų pradėta pasitikėti Sovietų Sąjungai.

nizacijose, akademinėse konferencijose, simpoziumuose bei seminaruose ir dalyvauti moksliniuose tyrinėjimuose. Taip pat ieškoti galimybių, kai estai mokslininkai galėtų gauti vietas tose institucijose, kur dirba emigrantai mokslininkai. Taip pat kvieisti emigrantų studentus studijuoti Estijoje.

Trečiame punkte įsakoma visoms Estijos įstaigoms sudaryti kontaktus su tais asmenimis, kurie užsienyje dirba ekonominėje, mokslinėje ir technologinėje srityje. Rekomenduojama sudaryti ryšius su prekybininkais.

Kviečiami ansambliai

Kituose punktuose norima, kad išeiviai padėtų atstatyti istorinius paminklus Estijoje. Rekomenduojama Estijos Kultūros, Sporto, Muzikos, Jaunimo organizacijoms, Turizmo biurui bei kitoms valstybinėms organizacijoms kvieisti emigrantų chorų, ansamblių, šokėjų, atletus dalyvauti bendrose šventėse ten ir čia.

Šeštame punkte sakoma, kad būtų užtikrinta sisteminė Mokslo Akademijos emigrantų analizė, padėti originaliose istorijos studijose estų autoriams, rašant jiems veikalus. Įsakoma septintame punkte spausdinti estų emigrantų rašytojų, kompozitorių, menininkų ir mokslininkų veikalus. Aštuntame punkte liepiama išsityti estų kalba knygas savo respublikos bibliotekai, nevenigant įvairių vaizdajuosčių iš užsienio.

Devintame skyriuje pagedauiama, kad miestai, rajonai, unijos darbininkų, verslo organizacijos užmezgtų ryšius su panašiomis organizacijomis ir kad ruošų bendrus koncertus, parodas, pasikeitimus delegacijomis ir tuo būdu plėstų tyliąją liaudies diplomatiją, kad Estija liktų sovietijos dalimi. Dešimtasis punktą pataria įsteigti kontaktus su išeivii religinėmis organizacijomis.

Ryšiai su užsienio mokyklomis

Vienuoliktasis punktą įsako Estijos Kultūros fondui skirti lėšų studentams, kurie studijuotų užsienyje. Dvyliktuoju punktu Estijos Švietimo komitetas sudaro ryšius su estų mokyklomis ir vaikų darželiais užsieniuose, vysto bendradarbiavimą su tais universitetais, kurie dėsto estų kalbą, siunčia jiems savo literatūrą ir paramą reguliariai ir keičiasi lektoriais laisvu būdu. Tryliktasis dekretas įsako Estijos Komjaunimo organizacijai bei valstybiniam Švietimo komitetui sudaryti palankias sąlygas, kad estų emigrantų vaikai galėtų atostogauti Pionierių stovyklose ir dalyvauti Estų jaunimo liaudies brigadoje.

Keturioliktasis punktą - valstybiniam Televizijos ir Radijo komitetui ir laikraščių redaktoriams liepia respublikos gyventojus informuoti apie estų išeivii kultūrinio, akademinio ir ekonominio gyvenimo pasiekimus ir ragina, kad išeiviai dalyvautų tame darbe. Penkioliktame punkte reikalaujama.

Nuotraukoje - Lietuvos jaunimas 1955 m., kuri areštavo ir teisė Maskvos trejetas. Visi buvo nuteisti 10,15 ar 25 metus dirbti Vorkutos šachuose. Arešto metu turėjo nuo 17 iki 28 metų amžiaus. Visi reabilituoti Chruščiovo išleistu po varkiu 1956 m. Daug jų nebėra gyvųjų tarpe, kiti tebegyvena Lietuvoje. Nuotraukoje matyti: Gaidimavičius, Olelionis (Klioniškiai), Gudynas (Ignalina), Narvila (Kretinga), Žulys (Ukmergė), Karalius (Kretinga), Malga (Papilė), Gruzdenas (dzūkas), Lapinskas (Kretinga), Brakšys (Ukmergė), Kazūkauskas (Utena), Rauba (Panevėžys), Šeštakas (Kruonis), Ruseckas (Simnas), Ruseckas (Simnas), Perlis (Simnas), Vaišvila (Panevėžys), Babenskas (Ukmergė), Jatužis (Panevėžys), Macijauskas (Raseiniai), Liūlys (Kretinga), Barčiauskas (Kudirkos Naumiestis), Gudiškis (Sakiai), Čeponis (Švenčionėliai), Kaminskas (Kirdėikiai), Markauskas (Utena), Brundza (Marjampolė), Kazokaitis (Šauliai), Lenčiūsis (žemaitis), Trunca (Alytus), Likauskas (Panevėžys), Naudžius (Skriaudžiai), Visockas (Rokiškis), Tvarkus (Rokiškis), Kaveckas (Kretinga), Morkūnas (Šauliai), Gaiga (Trakai), Paukštis (Švenčionys), Dedele (Ukmergė), Tanginas (Ukmergė), Aidukas (Utena), Umaras (Utena), Masalskis (Čekiškė), Žukauskas (žemaitis), Niaura (Utena), Juška (Paežerėliai), Kazlauskas (Paežerėliai), Dereškevičius (Naumiestis), Kuly (Vilkaviškis), Kuiska (Seduva), Talakas (Biržai), Lukašius (Kudirkos Naumiestis), Mazūraitis (Plokščiai), Kaladinskas (Zarasai), Makulėnas (Rokiškis), Petrikas (Kretinga), Pyragas (Išlauža), Steponavičius (žemaitis), Pocius (Kartena), Vaičiūsis (Švenčionėliai), Papievis (Kretinga).

JAV senatoriai vyksta į Latviją

Washingtonas. Senato mažumos vadovas Robert Dole ir Wisconsin senatorius Bob Kasten žada vykti Latvijos paskutines dvi rugpjūčio mėnesio savaites dalyvauti „Tarptautinėje konferencijoje apie tautinio apsisprendimo teisę ir tautų lygybę“, kuri vyks Rygoje rugpjūčio 21 ir 22 dienomis. Konferencija globoja Latvijos Tautinės Nepriklausomybės Sąjūdis (LNNK). Konferencija bus lyg įvadas rugpjūčio 23 d. įvykstančioms masinėms demonstracijoms, minint Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo 50-tąsias metines, Rygoje, Vilniuje ir Taline.

Konferencijoje dalyvauti pakviesti parlamentarai, mokslininkai ir žmogaus teisių aktyvistai iš viso pasaulio. Kitu numatytu dalyvių tarpe yra Vladimiras Bukovskis, Vakarų Vokietijos Bundestago nariai Hans Graf Huyen ir Claus Jaeger ir keli Lenkijos Solidarumo nariai, neseniai išrinkti į Lenkijos parlamentą

kad Sovietų Sąjungos atitinkamas komitetas leistų pardavinti užsienyje du laikraščius estų kalba.

KGB palydovas

Šešioliktojiame ir septynioliktojiame punkte nurodoma, kad respublikos užsienio skyrius padėtų užmezgti kontaktus su estų emigrantais pagal šio dekretą nustatytą tvarką. Taip pat kad ir miestų bei rajonų komitetai padėtų plėsti kontaktus su estų išeiviais, kaip nurodyta šiame dekrete.

Šį dekretą pasirašė Estijos Komunistų partijos Centro komiteto sekretorius ir Estijos Ministerių tarybos pirmininkas.

Visa tai daroma, kad Estija būtų pripažįstama Sovietų Sąjungos dalimi. Gal ir mes dabar galime geriau suprasti, kodėl į Ameriką atvykstantis ansamblius ir kitas grupes vis lydi bent vienas KGB agentas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

- Lietuvos Istorijos instituto praneša, kad tyrinėdamas pokario metų įvykius, dar negali pilnai pasinaudoti ano meto archyvais. Kai kurie dokumentai iškreipyti. Todėl Institutas, norėdamas sužinoti visą tiesą, kreipėsi į Lietuvos gyventojus paramos. Jie prašomi apie kiekvieną pokario metais žuvusį lietuvių užpildyti anketą, joje ypač nurodant žuvimo aplinkybes. Prašomi ir atsiminimai apie pokario metų kovas ir ginkluotus susidūrimus. Ir užsienyje gyvenantys lietuvių gali teikti tas žinias.

- Vilniuje Lietuvos kamerinio orkestro dirigentas Saulius Sondeckis apdovanotas Sovietų Tautų draugystės ordinu, kurį pasirašė M. Gorbačiovas ir AT prezidento sekretorius T. Mentėšašvilis.

- Kaune tris dienas Italijos Techno firma demonstravo kauniečiams naujausius maitinimo įmonėms skirtus įrengimus. Po to Lietuvos Prekybos ministerija pasirašė sutartį ir tie įrengimai paliko Lietuvoje. Išgijo kavos virimo automatai, karštų patiekalų, deserto gamybos įrengimus, šaldytuvus ir ledų gamybos automatus.

„Gimtasis kraštas“ praneša, jog Vilniuje lankėsi Chicago Naujoji opera ir ten atliko Dariaus Lapinsko sukurtą operą „Dux Magnus“, kurios libretą sukūrė poetas Kazys Bradūnas. Rašoma, kad scenografė buvo Ada Sutkuvienė, kurios scenovaidis perduotas kino projekcijos būdu iš skaidrių. Vaidmenis atliko L. Rastenytė, S. Žielytė, B. Kazėnas, L. Garlauskas, R. Talbot, B. Landrum, Schultze Karalaičio Kazimiero vaidmenis atlikėjas A. Fast neatyko, tai jo balsas buvo perduotas iš kasetės, o jį vaidino Aras Lapinskas. Operos meno vadovas, dirigentas ir režisierius buvo Darius Lapinskas.

Voldemaro laišakai Stalinui ir Berijai

Vilnius. - Šiuo metu Lietuvoje pasidarė labiau prieinama kai kuri archyvuose sukrauta medžiaga iš praeities dešimtmečių. „Tiesa“ savo 110 ir 111 numeruose paskelbė Augustino Voldemaro iš kalėjimo rašytus laiškus tuometiniams Sovietų Sąjungos valdovams Stalinui ir Berijai. Voldemaras buvo vienas iš nepriklausomos Lietuvos ministerių pirmininkų, gimęs 1883. Jis buvo baigęs Peterburgo universitetą, jame ir profesoriavęs.

Kai Sovietų Sąjunga 1940 m. okupavo Lietuvą, Voldemaras buvo ištremtas į užsienį, Prancūziją. Į Lietuvą jis grįžo su žmona 1940 m. birželio 19 d. per Berlyną, iš anksto išpėdamas naujuosius lietuvių okupantus. Prez. Antanas Smetona buvo vos prieš 4 dienas pabėgęs iš Lietuvos. Pasienio stotyje Voldemarui net neleido išlipti iš vagono. Keletą dienų jis buvo laikomas Kauno policijos būstinėje, o po to išvežtas į Maskvą. Ištremtas be jokio nutarimo ir laikomas ten kalėjime. Po mėnesio jo padėtis labai pasikeitė. Ji buvo išvežtas į Ordžonikidze, Kaukaze. Ten jam buvo mokama labai didelė pensija - 2,000 rublių. Dirbo Pedagoginiame institute, dėstydamas literatūros istoriją. Ten su juo kartu dėstė ir Albinas Daukša-Paškevičius.

Jis buvęs užmirštas

Karui prasidėjus, Voldemarą suėmė ir 1942 m., naciams artėjant prie šiaurinio Kaukazo, jį su žmona pervežė į Maskvą ir regis patalpino Liubiankos kalėjime. Jo laišakai esą rašyti kaip tik iš to laikotarpio. Istorikas Romas

Ministerio pirmininko pavaduotoja

Vilnius. - Kazimiera Danutė Prunskienė yra nauja Lietuvos Ministerių tarybos pirmininko pavaduotoja. Ji gimė 1943 m. Šveicarijoje apylinkėje, Vasiliškių kaime. 1965 m. baigė Vilniaus universitetą ir dirbo universitete pramonės ekonomijos fakultete asistente.

Buvo vyresnioji dėstytoja ir mokslinė bendradarbė. Vėliau buvo Lietuvos žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo instituto direktoriaus pavaduotoja. Nuo 1988 metų Liaudies ūkio vadovaujančių veikėjų ir specialistų kvalifikacijos kėlimo instituto direktorė. Ji yra ekonomikos mokslo daktarė ir Lietuvos deputatė. Kremliaus posedžio energingai ir sėkmingai gina Lietuvos reikalus. Jos pasisakymus cituoja užsienio spauda. Į šias pareigas išrinkta trečiuoju balsavimu, nes pradžioje persitvarkymo priešrinkininkai už ją nebalavo.

Šarmaitis pasakojo, jog, kai 1942 m. gale partija nusprendė Rusijoje esančius lietuvių panaudoti propagandai prieš nacius, Sniečkus panorą panaudoti ir Voldemarą ir pasiuntė į kalėjimą pasikalbėti D. Gudaiti-Guzevičių ir F. Kraštinį. Jiems susidares vaizdas, kad Voldemaras ten buvo užmirštas. Jis jau buvo nusilpęs ir nebegalėjo gerai kalbėti. Po jų vizito jam buvo pagerintas maistas, duota net sviesto, kas Liubiankos kalėjime buvo neįsivaizduojama. Bet jau buvo per vėlu. Voldemaras mirė 1942 m. gruodžio 16 d. Beveik tuo pačiu metu kalėjime badu mirė ir Voldemaro žmona.

Savo laiške Sovietų Sąjungos Saugumo komisariui rašo, kaip jis grįžo ir buvo suimtas. Krata trukus 10 valandų, bet nieko nerasta. Rašo, kad Maskvoje buvo patalpintas į kalėjimą. „Savo politinės karjeros metu į Tarybų Sąjungą visuomet žiūrėjau palankiai, tai pasireiškė daugybe faktų. Todėl buvimą kalėjime laikau klaidingu gaudu apie mane rezultatu“. Kalėjime jam buvęs keliamas tik vienas klausimas - išvardyti Tarybų Sąjungos priešus. Paminėjęs pirmiausia Hitlerį ir kad karas tarp Vokietijos ir Sovietų neišvengiamas. Konfliktas kilsiąs net nesulaukus karo pabaigos su Anglija.

Sovietai nepasitikėjo

Toliau jis rašo, kad jo pasitikėjimas Tarybų valdžia politiško, jis buvo paleistas iš kalėjimo ir pasiūstas į Kaukazą. Ten buvo pas jį atvykęs pareigūnas pasikalbėti Lietuvos klausimais. Iš jo patyręs, kad Sovietų vyriausybė nepasitikėjo juo. Tai esą jam nemalonu, bet jis tikis, kad sovietai ištryjo jo darbus, pasitikės. Čia jis atsidėjęs moksliniam darbui, kol viską nutraukė antrasis areštats. Tada jis suprattė, kodėl buvo suimtas pirmą kartą. Jam buvę pasakyta, jog įtariamas ryšiais su Vokietijos žvalgyba iki sugrįžimo į Lietuvą. Ir Voldemaras kategoriškai atmetė tokį tarybinio valdžios pareigūnų įtarimą. Jis rašo neturėjęs ryšių su kuria nors užsienio žvalgyba. „Juk buvau politinis veikėjas, gerai žinomas tarptautinėje spaudoje. Užtekdavo paminėti vien mano pavardę, nenurodant šalies, kad visiems būtų aišku, apie ką kalbama.“ Po 1929 metų buvusi sudaryta tokia atmosfera, jog niekas negalėjęs su juo susitikti. Lietuvos policija nieko nepreileidavusi prieš jo. Žinios apie tai esančios Lietuvos policijos archyvuose. Nuo 1934 iki 1938 m. buvo kalėjime, o vėliau išsiūstas į užsienį. Gyveno Normandijoje, žmonos tėviškėje.

(Tęsinys rytoj).

BUVO VYRESNIOJI DĖSTYTOJA IR MOKSLINĖ BENDRADARBĖ. VĖLIAU BUVO LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO EKONOMIKOS MOKSLINIO TYRIMO INSTITUTO DIREKTORIAUS PAVADUOTOJA. NUO 1988 METŲ LIAUDIES ŪKIO VADOVUJANČIŲ VEIKĖJŲ IR SPECIALIŠTŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMO INSTITUTO DIREKTORĖ. JI YRA EKONOMIKOS MOKSLO DAKTARĖ IR LIETUVOS DEPUTATĖ. KREMLIAUS POSĖDŽIUOSE ENERGINGAI IR SĖKMINGAI GINA LIETUVOS REIKALUS. JOS PASISAKYMUS CITUOJA UŽSIENIO SPAUDA. Į ŠIAS PAREIGAS IŠRINKTA TREČIUOJU BALSAVIMU, NES PRADŽIOJE PERSITVARKYMO PRIŠRINKININKAI UŽ JĄ NEBALAVO.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 8 d.: Šv. Dominikas, Šv. Gustavas, Daiva, Lelija, Lengvė, Tulgirdas, Uogintas.
Rugpjūčio 9 d.: Romanas, Gražutė, Malvina, Pilenas, Rolandas, Mintartas, Tarvilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:50, leidžiasi 8:02. Temperatūra dieną 76 l., naktį 53 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GREITOJI IR UZDELSTOJI ALERGIJA (3)

Daugiau susipažinę su alergija, pajėgsime sėkmingiau jos išvengti — todėl gilinkimės į jos esmę

Mediciniškas raginimas

Gdytojai išskiria dvi svarbiausias alergijos rūšis: Greitąją (immediate) ir uždelstąją (delayed). Kaip pats pavadinimas nurodo, greitoji alergija pasireiškia už kelių minučių ar valandų, asmeniui prisilietus medžiagų, kurioms jis yra jautrus — alergiškas. Tokios medžiagos, kaip jau žinome, vadinamos įjautrintojais — alergenais.

Prie greitosios alergijos priklauso dilgininė (hives), bronchinė astma, šienligė, jautrumas kai kuriems vaistams ir nenormalus reagavimas vabzdžių įkandus.

Uždelstos alergijos pavyzdžiais gali būti jautrumas nuodingam vijkolui (poison ivy) ir panašioms augalams, jautrumas kosmetikai, metalams, muilams ir tirpintojams bei įvairiems chemikalams.

Uždelstųjų alergijų tarpe taip pat yra persodinamą odos gabalų nepigijusių reakcijų ir atmetimas į kūną persodintų svetimų organų, kaip širdis, inkstai ar kepenys.

Kai kurios perdėto jautrumo uždelstos reakcijos skiriasi nuo įprastų alerginių reakcijų — visai nėra į jas panašios. Prie tokių skirtingo jautrumo alergijų priklauso reumatoidinis artritas ir kai kurie inkstų uždegimai (Bright's disease).

Atsimintina, kad tie, kurie yra jautrus nuodingam vijkolui, pajunta simptomus: niežėjimą, skausmą ir išbėrimą ne tuojau po jo prisilietimo, kaip daugelis mano, bet tik už paros. Skirtumas tarp greitosios ir uždelstosios alergijos pasireiškimo nėra vien laiko klausimas, bet glūdi ir pačiame alergijos mechanizme.

Greito reagavimo alergijos atveju antikūniai jau cirkuliuoja kraujyje. Jie su specifiniais įjautrintojais — alergenais, kuriems žmogus yra jautrus, susijungę sudaro antikūnių-alergenų kompleksus. Pastarieji jungiasi su kraujuje esamomis ypatingomis celėmis, vadinamomis mast celėmis. Tada pastarosios išleidžia chemikalą histaminą, kuris ir yra pagrindinis alerginių reakcijų sukėlėjas visose alergijose. Normalus histamino kiekis visada esti kraujyje. Jo kiekis pagausėja minėtoms mast celėms daugiau jo prileidžiant į kraują, tada tam tikroms medžiagoms alergiškas asmuo patiria alerginį pasireiškimą.

Priešingai esti uždelstoje alerginėje reakcijoje, kuri tvarkoma ne minėto chemikalo histamino, bet celių. Kraujuje esančios mažos baltosios celės — limfocitai keliauja kūne ir užtinka medžiagą, kuriam žmogus yra jautrus — antigeną. Tada pasirodo uždelstosios alergijos reiškiniai.

Kas išaukia žiedadulkių reakciją?
Žiedadulkių medicinoje yra vadinamos „pollen“. Kas iš tikrųjų atsitinka žmogui, gavus staigią alerginę reakciją — kai, sakysim, būdamas žiedadulkėmis jautrus, jis susiduria su jomis? Štai kas tada atsitinka. Kai žiedadulke — tas labai

mažas grūdelis, kuris su įkvėpimu oru patenka į nosį — prilimpa prie nosies gleivinės. Kai nosies gleivės apsupa tą žiedadulkę, ji išleidžia tuzinų įjautrintųjų — alergenų ir kitų vandenyje tirpstančių medžiagų. Jos su alergenais patenka į nosies gleivinę esamas kraujagysles. Tada kraujuje esantys antikūniai prisijungia prie minėtų kraujuje plaukiančių žiedadulkių medžiagų ir sudaro antígeno-antikūnio kompleksą. O tas kompleksas, kaip minėta, jungiasi prie jungiamojo audinio mast celių. Pastarosios išleidžia priedinį kiekį histamino, o šis sukelia alerginius reiškinius.

Alergija braškėms

Imkime kitą alergijos pavyzdį. Sakysim, žmogus yra alergiškas braškėms. Kai jos patenka į skrandį ir žarnas, jos yra suvirškinamos ir pakeičiamos į medžiagas, vadinamas polipeptidais (polypeptides). Kai žmogus yra jautrus braškėms, jo kūne pasigamina braškėms antikūniai, kurie, susitikę su braškėmis, ir sukelia alerginę reakciją pas tokį jų užvalgiusį žmogų.

Astmatiko reakcija

Kai minėtas histaminas, o kartais ir kitokie chemikalai yra suleidžiami ir astma negaliojančio kraują, tokio asmens bronchus apsupantys raumenys susitraukia ir sutruko normalų kvėpavimą. To dar negana. Pašalinis histamino poveikis yra sujaudinimas bronchų gleivinėje esančių gleivės gaminančių liaukų. Pagamintos gleivės užplūsta bronchus ir dar labiau dusina astmatiką.

Histamino rolė

Histaminas išplečia kraujagysles ir tuomi sukelia audinių sutinimą. Toks jo poveikis dažnai sudaro didžiausią negerovę šienligėje ir astmoje. Išimtiniais atvejais histaminas gali žymiai sumažinti kraujo spūdį ir sukelti apalpinimą — šoką.

Histaminas taip pat paliečia ploniausias kraujagysles, vadinamas kapiliarais. Tada jos darosi pralaidžios kraujo skysčiams. Išplėsti kapiliarai pralaidžia kraujuje esamus skysčius ir jie renkasi aplinkiniuose audiniuose, kurie ima tinti.

Išoriniai veiksniai, įtakoja alergijas

Išoriniai veiksniai irgi turi įtakos alergijoms. Jie gali įtakoti žmogus atsparumą alerginėms reakcijoms. Taip alergijas paveikia netinkamas hormonų paskirstymas, jausmingumas, neišmiegojimas, netvarkinga mityba, nuovargis, uždegimai ir dideli klimato bei lauko temperatūros svyravimai.

Nepamirština, kad žmogus gali turėti dvi ar daugiau alergijų ir kad kiekviena jų blogina jau ir taip nelengvą padėtį. Kitai sakant, kai kurie žmonės, pvz. vien valgant braškes, dar negauna alerginės reakcijos, bet kai kartu dar paglosto kaimyno šuni, alergenų suma gali išaukti alergiją.

Išvada. Kiekvienas žmogus kada nors savo gyvenime susiduria su jį įjautrinančia medžiaga ir gauna alerginę reakciją. Todėl mes lietuviai tenkinimės pagrindiniais žmogui būtiniais reikalavimais, vengdami nebūtinų kelionių, neįprastų valgių-gėrimų bei svetimoms, mums nenaudingoms veikloms. Taip elgdami mes mažinsime galimybę susirgti alergija. Daugiau tuo reikalu kitą kartą.

Pasiskaityti. Lou Joseph: *Allergy*, Budlong Press Co.

KETVIRTIS ŠIMTO VAIKO PAGEIDAVIMŲ

Klausimas. Mūsų spaudoje dabar pradėta rašyti apie vaiko auklėjimą pagal Montessori metodą. Juomi iš naujo susidomėjo tėvynėje auklėtojai, ten nuvykus mūsikiškoms montessorininkėms. Koks yra medicinos žvilgsnis į tą reikalą?

Atsakymas. Labai teigiamas — toks, koks jis yra į kiekvieną žmogaus natūralų, jo prigimčiai tinkantį reikalą. Kiekvienas gyvis turi prigimtų jėgų pats išaugti į jo rūšiai tinkamą tvarinį. Nesutrukdykite tų gyviui prigimties duotų jėgų ir mes turėsime atitinkantį tai giminei gyvi. Taip netrukdykite prigimties jėgoms, erelis išauga tikru ereliu, uodas uodu, o žmogus kaip pridera žmogui.

Montessori kaip tik ir priimtina su savo metodu, nes ji vertia auklėtojus nesutrukdyti kūdikio prigimtoms jėgoms reikšti, jam besivystant nuo pirmo atodūsiu, per tų jėgų pažinimą ir jų tinkamam vystymuisi aplinkos paruošimą.

Mūsų tėvai seniau, kitas net beraštas būdamas, turėjo paveldėtą lietuviams būdingą žmonišką elgesį, vaikus auklėję. Jie visai negirdėję apie Montessori, davė vaikui pagal jo amžių ir polinkį naudingą užsiėmimą: motina raugė agurkus, davė dukrai stiklinėlę raugti sau agurkiukus. Tinkamas tėvų pavyzdys, ne žodis, auklėjo mūsikiškus tikrais žmonėmis.

Kai daugelis dabar nepajėgia duoti savo vaikui žmonišką paveldžio, vaikai pradėjo eiti šunkeliais. Iš čia visa dabartinė velniava. Jau Chicago's priemiestčiuose kriminalas pagausėjo 20.9%. Bėga į juos mūsikiškiai iš gražiausio, kultūringiausio Marquette Parko. Savus transatlantinius buruotojus pagerbti ne minios, o tik saujelė mūsikiškių tesiteikia atžengti pora žingsnių.

O čia vaikas šaukte šaukia, kad tėvai išgirstų jo 25 prašymus, kad jis galėtų išaugti tinkamu žmogui. Veltui bus ir šis jo šauksmas, jei tėvai netaps pilnai sveikais: ne tik kūnu, protu, bet labiausiai nusiteikimais, jausmais, asmenybe. Štai tie vaiko ketvirtis šimto prašymų, kuriuos tik normalūs tėvai gali išpildyti.

1. Nesugadink manęs Tėve, Motin! Aš gerai žinau, kad man nereikia viso to, ko prašau: aš tik jus bandau.

2. Nebijokit būti kieti su manimi. Aš vertinu tai. Tokie tėvai suteikia man didesnę saugumą.

3. Neleiskit man išsidirbti blogų įpročių. Savo gyvenimo pradžioje aš turiu jums remtis.

4. Neleiskit man jaustis mažesniu negu esu. Tas tik vers mane kvailai nuduoti „didelį“.

5. Jei išsigalite, nekoreguokite manęs žmonių akivaizdoje. Aš geriau klausysiu, kai jūs ramiai kalbėsitės su manimi privačiai.

6. Neleiskit man jausti, kad mano klaidos yra nusikaltimai. Tai nuteiks mane prieš vertybes.

7. Nesaugokit manęs nuo mano elgesio pasekmių. Man kartais reikia skausmingu keliu išmokti, kaip elgtis.

8. Nesupykit, kai sakau „Aš jūsų nekentū“. Tai nėra jūsų neketimas, pripažinimas jūsų galios mane tramdyti.

9. Nekreipkit per daug dėmesio į mano menkus negalavimus. Kartais jie tik atkreipia man reikiamą jūsų dėmesį.

10. Nesikabinėkite prie manęs. Jei taip elgsitės, aš ginsiuos nuduodamas kurčią.

11. Nepamirškite, kad aš ne visada moku išsireikšti kaip norėčiau. Todėl ne visada esu labai tikslus.

12. Nesukubėkit man daug žadėti. Atsiminkite, kad aš jaučiuosi labai nužemintas, kai pažadai nesti ištesėti.

13. Per daug nebandykite mano tiesumo. Aš lengvai esu išgąsdinamas meluoto.

14. Nebūkit nepatovūs. Tas mane visai suglumins ir sumažins mano pasitikėjimą jumis.

15. Nesakykit, kad mano baukštumas yra neišmintingas: aš jį jaučiu. Tai supradsami jūs daug man padėsite, mane nuramindami.

16. Nepertraukit manęs, kai aš ko klausiu. Jei taip elgsitės, aš nustosiu jūsų klausinėjęs ir ieškosiu atsakymo kur kitur.

17. Nė nemanykit vaidinti, kad esate visiškai tobuli ir neklaidingi. Man labai nemalonu, kai aš vėliau sužinau, kad tokią nesate.

18. Nė negalvokit, kad jums yra negarbinga manęs atsiprašyti. Garbingas atsiprašymas mane labai šiltai nuteikia jūsų atžvilgiu.

19. Nepamirškite, kaip greit aš augu. Labai sunku jums eiti įkandini su manimi, bet prašau stengtis.

J. ir M. Grabauskai su sūneliu stiprinasi sveiku maistu Alvido pažmonyje, Lietuvos sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

vimus. Kartais jie tik atkreipia man reikiamą jūsų dėmesį.

20. Nepamirškite, kad negaliu viską išbandyti. Aš be to negaliu apsieiti, todėl prašau man suteikti bandymams sąlygas.

21. Nepamirškite, kad negaliu gyvuoti be gausios žmoniškos meilės, bet apie tai man jums nėra sakyti nereikia.

22. Tėveliai ir visi kiti liaukitės vieni kitus niekinę dėl religinių įsitikinimų; jau vien protestantų tarpe yra 250 grupių, viena kitai prieštaraujančių ir net kovojančių tarpusavyje. Toks jūsų elgesys atbaido mane nuo dvasinių dalykų. Pradėkite meilę rodyti vieni kitiems darbas ir visi taip elkitės, ypač tie, kurie bažnyčiose skelbiate meilę kaip didžiausią dorybę. Padėkite žmonėms dvasia atgimti, kūnu stiprėti, protu šviestis. Alkanus maitindami, nuogus pridengdami jūs ir mane į tokius darbus paskatinsite.

23. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

24. Tėveliai, nenuodykite manęs dar negimusiu ir jau šį pasaulį išvydusio narkotikais, įskaitant alkoholį, nikotiną ir nesveiką maistą-gėrimą, kuriais jūs kartais save žudote ir mane žalojate. Tada aš jus geriau globosiu, kai pasensite.

25. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

26. Tėveliai, nenuodykite manęs dar negimusiu ir jau šį pasaulį išvydusio narkotikais, įskaitant alkoholį, nikotiną ir nesveiką maistą-gėrimą, kuriais jūs kartais save žudote ir mane žalojate. Tada aš jus geriau globosiu, kai pasensite.

27. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

28. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

29. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

30. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

31. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

32. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

33. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

34. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

35. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

36. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

37. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

38. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

39. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

40. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

41. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

42. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

43. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

44. Tėveliai, padėkite man išimokslinti pagal šiu dienų mokslą. Tada aš lengviau atskirsiu grūdus nuo pelių ir būsiu žmonijai naudingesnis. Paskiepykite mane visais dabar galimais skiepais nuo ligų. Sveikintis būdamas, aš geriau pasitarnausiu jums ir kitiems.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

būdamas kūnu, protu ir asmenybe kaip reikiant.

25. Tėveliai, nesuteikite man gyvybės, jei mamytė manęs nenori išnešioti. Milijonų milijonais dabartinis negimusiujų žudymas mane verčia tolintis nuo vaikžudžių.

Tokios yra trejosios kiekvienų tėvų pareigos savo vaikų atžvilgiu: Tinkamas pagimdytojo kūno, proto ir nusiteikimų bei asmenybės išugdymas, tokiam ugdymui reikiamos aplinkos savo pavyzdžiu suteikimas, nežiūrint kurio būdu jie šį svarbiausią darbą, įskaitant ir Montessori pagalbą, atliks. Vaikas vystosi, kaip ir kiek-

vienas gyvis, pats savo prigimtu jėgų vedamas. Tik nesutrukdykite, o padėkite jam pačiame svarbiausiam jo darbe. Visi suaugusieji susitvarkykime, tada vaikų ne tvarkyti nereikės. Taip, ir nė per plauką kitaip!

Nesakykite: „Valgykite ir gerkite, nes rytoj mirsime“, bet sakykite: „Dirbkite ir padėkite viens kitam, nes šiandien esame gyvi kartu“.

Havelock Ellis

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnostic, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2870
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5148
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetas perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-8844

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIUNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 7

MASKVOS LABIRINTUOSE

Daug dalykų Sovietų Sąjungoje pastaruoju metu pasikeitė, tačiau labai mažai tepasikeitė cenzūra ir iš viso užsienio siuntų kontrolė. Šiam reikalui sukurta ir tebeveikia kelios organizacijos: Glavlit, valstybinių paslapčių saugojimo valdyba, saugumo komitetas, tarptautinis paštas, muitinės ir dar kitos.

Tie mūsieškiai, kurie ką nors siunčia savo artimiesiems į Lietuvą, gerai žino, kad jų siuntos labai greitai pasiekia adresatus tėvynėje, nors siunčiami oro paštu laišku keliauja keletą savaičių. Atrodo, kad juos ne lėktuvai nuskrandina, bet yra jaučiamas vėžimas. Ypač ilgai, net keletą mėnesių, keliauja knygu siuntos. Tai yra dėl to, kad visi mūsų siunčiami dalykai turi keliauti vargo keliu, kuriuose yra daugybė stropiai saugomų vartų. Neretais atvejais siuntos vis kur nors užkliūna, nepasiekia adresatų.

Kokias kliūtis sutinka mūsų siuntos Maskvoje ir okupuose Lietuvoje, vaizdžiai aprašė „Komjaunimo tiesos“ korespondentas Edmundas Ganusauskas (Nr. 134, 135, 136), aplankęs minėtą istaigą Maskvoje, stebėjęs jų darbą bei kontrolę. Ilgo ir gerai dokumentuoto rašinio antraštė „Tarptautinio pašto labirintai“. Pasinaudodami jo duomenimis, nieko savo nepriėdami ir neiškreipdami, bandysime pateikti vaizdą, kas su mūsų siuntomis daroma Maskvoje ir Lietuvoje.

Esą du keliai siuntoms patekti į Sovietų Sąjungą. Tai legalus kelias ir kontrabanda. Siuntos keliauja autofurgonais, laivų triumuose, pašto vagonuose, lėktuvų bagažinėse. Mažesnę kontrolę esanti daiktinėms siuntoms – drabužiams ir maisto produktams. Sakysime, kavos gali būti be jokio maito nors 10 kg. „Tokiu siuntų niekas nerodo – pašvitina rentgeno spinduliais ir išsiunčia adresatui“, rašo str. autorius. Ir mūšiams dalykams nesą plėšrūniški. Vis dėlto „Už menką pakietą žmogus pakloja pusimtį, o už kailinius ir pusę tūkstančio“. Siuntinius iš Amerikos siuntėjai gerai supakuoja, o JAV paštas negailis tvirtų maišų. Tvirtos kartoninės dėžės atlaikė didelių spaudimą: adresatus saugiai pasiekia net trapūs video, radijo aparatai. „Užtat lengvi paketai, kurie paprastai būna suvynioti į skystą popierių, skutais viršta. Kartais paketai po kelionės būna taip suplyše, jog išpūly ant grindų, matai tik gražių daiktų šiukšlyną, – sutrintas šokoladas, tabletės, saldainiai“. Esą labai nepraktiška siųsti skystus daiktus: „Teko matyti dar neatplėštų permirkusių maišų, kažkuriame siuntinyje išsipyė aliejus. Vargas viskam, kas tame maiše buvo. Išbėga šampūnas, išbyra šokolado ar kavos milteliai...“

Jas tikrina Glavlit. E. Ganusauskas aiškina, kad „tuo keistu žodžiu pavadinta Vyriausioji valstybinių paslapčių saugojimo valdyba. Jos centras Maskvoje, skyrus Lietuvai. Tačiau apie tą istaigą niekas nenorisi kalbėti. „Vos užsiminus apie Glavlit, kalba bemaž nutrukdavo arba praradavo prasmę“. Toliau str. autorius rašo, kad „Literatūrai visom pagrindinėm pasaulio kalbom kontroliuoja Maskva. Tik lietuviškus spausdintus centro cenzoriai persiunčia mūsieškams, kad šie, peržiūrėję ir

suderinę vėl su Maskva, atiduotų ir tarptautinį pašta. Arba neatiduotų. Taip, tenka sulaukyti“.

O kas vyksta su konfiskuotais leidiniais: „Paženklintos Glavlit to šešiakampiais, knygos patenka į vadinamuosius spaudos fondus, jeigu, žinoma, jos apskritai reikalingos. O jeigu, tarkim, apie parako gamybą ar panašius, tai po kurio laiko tiesiog sunaikinamos. Tačiau tai jau lyg ir praeitis. Dabar, pasak A. Brazaičio, net į spaudos fondus literatūra nukreipiama labai retai, nebent visiškai antikontencinio, šmeižikiško pobūdžio“.

Glavlit sistema, žiūrint bolševikų akimis, esanti „tobula“. Tačiau ir čia „veši vadygystės“, nes literatūra turi pereiti per daugelį rankų. Toliau E. Ganusauskas nurodo faktus, kai Glavlit sulaukė muziejui siūstus spausdintus, bostoniškes LE ir „Encyclopedia Lituanica“ tomas, A. Kučo „Amerikos lietuvių istorija“, P. Klimo atsiminimus, Railos „Dialogą su lietuvišiais“ ir kitas. „Iš 12-os LE leidėjo J. Kapočiaus siūstų knygų redakcija Lietuvoje gavusi tik keturias. „Akiračius“ leidėjas Liūtas Mockūnas nusiuntė M. Mažvydo bibliotekai Vilniuje jau ne vieną tūkstantį knygų. Tačiau, pasak jo, jei knygos dingsta, siunčiantys negali surasti galų“. Panašiai atvejų esą buvę ir su E. Šulaičio siūstomis knygomis. Lengviau knygos pasiekia adresatus, jeigu jų siuntos registruojamos. Būna atvejų, kad knygos apmainomos. Sakysime, mūsieškiai siunčia lietuviškas knygas, o Lietuvoje gauna jų vietoje rusiškas. Ypač daug nusiskundimų esą dėl puošnaus žurnalo „National Geographic“ dingimo. Beje, už registruotas siuntas dingimą Sovietų paštas turi atlyginti 17 rublių ir 64 kapeikas.

Nemalonai istorija ištikusi ir buv. Lietuvos Sveicarijoje bei Vokietijoje dr. Alberto Geručio Vilniaus u-tui siūstas jo kolekcijos vertingas knygas. Iš pradžių jas siūsdavo nepigiu cargo būdu, lagaminais, dėžėmis. Pagaliau Vilniaus u-t bibliotekos tuometinio direktoriaus Jurgio Tornau rūpesčiu, knygų pargabenti į Sveicariją atvyko „Sovtransavto“ galingas furgonas. Knygos buvo pakrautos ir vežamos į Lietuvą, pats J. Tornau grįžo traukiniu. Pervažiuos sieną, išlaužė automatais ginkluoti Lietuvoje tarpujantys pasieniečiai. Jie be skrupulų ir atskaitų atsirinko, kas jiems pasirodė reikalinga, sumetė knygas į sunkvežimį ir universitetui po didelių kovų pavyko susigrąžinti toli gražu ne viską. Kas pasieniečiams tie knygų sentimentai arba pagaliau mūsų išpareigojimai vykdyti fondatoriaus priesakus: kolekcija nedažoma, neperduodama jokioms kitoms istaigoms, saugoma tik universitete. Negi imsi aiškinti ką tik mūsųose įmanomą fenomeną, kad nepažindamas lotynų abėcėlės, uniformuotas žmogus skaito prancūziškas knygas ir, pakėles pirštą, bemaž nusprendžia, kur jų vieta“. Panašūs dalykai vykę su Paryžiuje gyvenančio karaimų istoriko Simono Šismano siūstomis vertingomis knygomis ir kt.

Taigi mūsų knygos kelias į Lietuvą vis dar labai sunkus. Daugybė siuntų dingsta Maskvos labirintuose. Bet nepameskime vilčių – gal skelbiama ūkinė savivalda ir joms atidarys plačiau duris.

b. kv.

BRAZDŽIONIO DIALOGAS SU LIETUVA

Su Bernardu Brazdžioniu Lietuvoje

JUOZAS KOJELIS

Tautinės minties poetai, patriotinės poezijos kūrėjai iš tikro visą laiką veda tam tikrą dialogą su tauta. Jie klausosi savo žemės, tautos istorijos ir naujausių įvykių bei žmonių balso ir savo kūryba į jį atsako. Tokia maždaug mintį poetas Bernardas Brazdžionis yra išsakęs dviposmiu „Piliakalnių balsu“:

Kas skaudaus negirdi mūsų žemės skundo,
Kas maldos nesučiūna, esanti
kiančios žvaigždės, –
Nepabus jis kito ryto aušrai
bundant,
Ir dangus jo balso niekad
negirdės...

Kas neneš tėvynės skausmo nei
likimo,
Kryžkelių našlaitės jos kas
nepaves,
Nepriklaus jo kūno tėviškes
arimai,
Niekad amžių saulė sielai jo
nešvies!

Šį pavasarį po 45 metų laiko tarpo Bernardui Brazdžioniu grįžus į tėvynę į Lietuvą, jo „šiaurės pašvaistė“ ir kjomis fiziškai palietus savo gimtąją žemę, išsivystė labai intensyvus dialogas poeto – „paukščio, vėtro nepaklydusio“ ir žmogaus, kuriam žeme vaikščioti nekarta – trukdo poeto-paukščio sparnai, su Lietuva, kurią mylėjo iš tolo ir su jos žmonėmis.

Kalba poetas Bernardas Brazdžionis

Atvykęs Lietuvon poetas tautai kalbėjo trim būdais: eilėmis, prozine kalba ir susitikimais. Jis susitiko su daug kuo: kardinolu Vincentu Sladkevičium, arkivyskupu Julijonu Steponavičium, badaujančiu Petru Ciziku, Nijole Sadūnaite, Jadvyga Bieliauskiene, Antanu Terlecku, Lietuvos rašytojais kolektyviai ir individualiai, „Sąjūdžio“ atstovais (lyderiai tuo metu buvo Maskvoje), Šiaulių miesto Vykdomojo komiteto pirmininku Povilu Morkūnu (kuris tą dieną vadovavo piketui prieš sovietų karinį aerodromą Zokniuose), Dainiumi Trinkūnu ir daugeliu kitų. Brazdžionis lankėsi „Tremtinio“ klube, „Nemuno“ redakcijoje, Mūsų kolūkyje, televizijoje, „Maidrožio“ programoje ir kitur ko „Draugo“ korespondentas neuzregistravo. Tačiau į magnetofono juosteles yra įrašyta daug

jo pareiškimų, padarytų literatūros vakaruose, susitikimuose ar tiesiogiai atsakant į korespondentų klausimus.

Rašytojų sąjungos rūmuose po daugelio kalbų ir po to kai poetas Algimantas Baltakis pareiškė, kad „už visus, kurie yra Jus ižeidę šiuose rūmuose, jaučiu pareigą Jus viešai atsiprašyti“, Brazdžionis kalbėjo: „Dabar, kai jau galima, būkime visi kartu. Gerbkim vieni kitų įsitikinimus, o ypač rašytojų. Skirstykime vienas kitą tik pagal pavardę. Nevertinkime vieni kitų talentų. Vienas yra vienoje knygoje ar vienoje eilutėje didesnis talentas, kitas – kitoje. Aš labai gerbiu tuos rašytojus ir kitus žmones, kurie nekeitė savo kailio. ... Aš noriu būti ne išėiviu, o tautos rašytojas. Jei jūs priimsite mane, jei tauta priims mane, aš būsiu labai laimingas“.

Televizijos laidoje iš Kauno, atsakydamas į korespondento klausimus, Brazdžionis reaguoją į įvykius Lietuvoje: „Lietuvos žmonės linkėčiau nesustoti dialogos poeto – „paukščio, vėtro nepaklydusio“ ir žmogaus, kuriam žeme vaikščioti nekarta – trukdo poeto-paukščio sparnai, su Lietuva, kurią mylėjo iš tolo ir su jos žmonėmis.“

Televizijos laidoje iš Kauno, atsakydamas į korespondento klausimus, Brazdžionis reaguoją į įvykius Lietuvoje: „Lietuvos žmonės linkėčiau nesustoti dialogos poeto – „paukščio, vėtro nepaklydusio“ ir žmogaus, kuriam žeme vaikščioti nekarta – trukdo poeto-paukščio sparnai, su Lietuva, kurią mylėjo iš tolo ir su jos žmonėmis.“

Televizijos laidoje iš Kauno, atsakydamas į korespondento klausimus, Brazdžionis reaguoją į įvykius Lietuvoje: „Lietuvos žmonės linkėčiau nesustoti dialogos poeto – „paukščio, vėtro nepaklydusio“ ir žmogaus, kuriam žeme vaikščioti nekarta – trukdo poeto-paukščio sparnai, su Lietuva, kurią mylėjo iš tolo ir su jos žmonėmis.“

ant kurios Viešpats uždeda savo pirštus, ir aš skambu, kaip tie pirštai braukia“.

Iš tikro pagrindiniai tautą Brazdžionis kalbėjo savo poezija. Jis kalbėjo dar tada, kai pats nežinojo, kad tauta jį girdi Vorkutos šachtose, Mordovijos lageriuose, kitose „amžino išalo“ Sibiro žemėse ir tėvynėje, kai (tai stipredamas, tai kiek silpnėdamas) siautėjo stalininis teroras, kuris aprimo tik Gorbačioviui atėjus į valdžią. Brazdžionio populiarumą tautoje galėjau savo ausimis patirti dar jam neatvykus Lietuvon, kai, išleidžiant deputatus į Maskvą, Kalnų parke gegužės 20 prof. V. Statulevičius gal 50,000 miniai paskelbė apie poeto Bernardo Brazdžionio atvykimą į padėklamavo jo „Lietuva, kai aš tave regiu“. Nematytam poetui tada buvo sukeltos milžiniškos ovacijos.

Kaip tauta sutiko Brazdžionį, jau rašiau ir kartoti nebereikia. Bus tokių, kurie tuo netikės, nes kai kam „katalikas“ poetas, rašas patriotiką, turis būti nevertas dėmesio. Tai, žinoma, labai keistas poezijos vertinimo kriterijus, bet tokių „ekspertų“ deja esama. Lietuvoje tūkstantinėms minims Brazdžionio poezija smigo į širdį, nežiūrint ką jis būtų skaitęs. Tačiau kai kurios jo eilės išskirtinai sujaudindavo klausytojus. Tai buvo galima justi iš plojimų, atsitojimų, skandavimų „Lietuva, Lietuva“, nors skaitymas vyko skirtingose aplinkybėse, kaip bažnyčiose, muziejumi paverstoje bažnyčioje, Kalnų parke, lietuvių lyjant, ir t.t. Prie tokių eilėraščių drįsčiau skirti Vaidilos Valiūno serijos eilėraščius, o ypač „Baimės kultą“ taip pat „De Profundis“.

„Šaukiu aš tautą“, „Tikiu“, „Sventoji žemė Lietuva“, „Per pasaulį keliauja žmogus“, „Priesaika“, „Procesija į Kristų“, „Antrasis dangus“, „Tauta“, „Pavasario kelionė“, „Aš čia – gyva“, „Mano protėvių žemė“, „Tėvynės elegija“ ... Toli neatsilikio ir visa kita jo skaityta poezija.

Atsiliepia tauta

Idomu, kokius Brazdžionio eilėraščius Lietuvoje literatūros vakaruose pasirinko skaitovai (Kochanskytė, Noreika, Venclova, Dautartaitė, Staliliūnaitė, Abukevičius), solistai (Ambr-

Bernardas Brazdžionis su kardinolu Vincentu Sladkevičium, kiti – akt. L. Noreika, rašyt. Albinas Bernotas, kun. Kastytis J. Matulionis ir tremtiniai atstovai.

Nuotr. J. Kojelis

zaitytė, Sadauskas, Kernagis, Povilonienė) ir chorai, dainavę-giedoję Vilniaus katedroje, Šiaulių bažnyčioje, Sporto haleje ir Lakštingalų slėnyje Kaune?

Man rodos, kad visi mano paminti ir nepaminti skaitovai deklamavo „De profundis“. Tai būtų pats labiausiai mėgiamas aktorių eilėraščių. Kiti – „Be motinos tėvynės“, „Mes kaip žiedas“, „Per pasaulį keliauja žmogus“, „Pavasario kelionė“, „Tėvynės ilgesys“, „Tauta“, „Lietuva – mano šiaurės pašvaistė“, „Tikiu“, „Ypatingai“, „Keleivio talismanas“, „Tėvų sodybos žiburėli“, „Neregio elegija“, „Ažuolas“, „Atleisk man, Viešpatie“, „Klajūnui“, „O Kristau, pasaulio valdove“, „Aš čia – gyva“, „Lietuva, kai aš tave regiu“ ...

Į Brazdžionio poeziją gausiai atsiliepi Lietuvos poetai savo kūryba, ir poetai ir nepoetai-proziški žodžiu. Kardinolas Sladkevičius Brazdžioniu pasakė: „Jūsų vardas man mena Tautos Dainių ir Pranašų“ Arkivyskupas Steponavičius parašė: „Per sunkiuosius Tėvynės laikus persekiojami tautiečiai už Dievo ir Tėvynės meilę iš Jūsų posmų stiprybė sėmė. Didžioji meilė šventiesiems idealams mus visada stiprina. Visa tauta gieda: Iš Tavo rankos, Dieve, gaušu savo rytą. Dievo palaima ir nesibaigianti tautiečių meilė tebūna Jums atlyginimas Jūsų gyvenime“.

Tremtinių vakare Kaune sveikintojas išsireiškė: „Jūs mūsų, tremtinių, poetai. Kai Lietuvoje Jūsų poezija buvo nutylima, ji buvo deklamuojama Sibire“.

Kalnų parke kitas tremtinys: „Mes tikime, kad Tu kalbi į mūsų širdis pasiklydusias, kurios jau sunkiai skiria tamsą nuo šviesos, ir vėl kvieti į bundančios tėvynės laimės

kelia. ... Tu mokai priešui atleisti jo kaltes, – priešui, kuris išniekino mūsų žemę, praeitį, metė iš vagonų pakely uždusiusius mūsų vaikus...“

Tremtinė, operos solistė Ambrazaitytė: „Jūsų žodžiai mums artimi ir suprantami. Gaila, kad taip ilgai nebuvo galima gėrėtis nuostabiai Jūsų poezija.“

Mokslinės-techninės kūrybos draugijų tarybų atstovas, įteikdamas premiją: „Nežiūrint, kad per pastaruosius dešimtmečius Jūsų kūryba pas mus buvo slepiama, bet ją žino kiekvienas lietuvis. Jūsų kūryba tautą (dabar) žadina naujiems žygiams“.

Atsikūrusių ateitininkų sveikintojas Operos rūmuose: „Mes, ateitininkai, jaučiame Jums didelę meilę. Gal Jūs stebėtis, kad tauta Jus taip sutinka. Bet Jūs esate suaugęs su tauta. Mes niekad neįtautėme, kad Jūs kitur esate. Mes visą laiką jautėme, kad esate čia“. Panevežio ateitininkų atstovas: „Tau Viešpats įteikė raktus nuo giliausio poezijos šulinio. Tu nelaikei jo sau užrakines ir nesigrožėjai savo atvaizdu spindiniame vandenyje, o tik sėmė iš jo nenuildamas, sėmė girdyti netiesos ir smurto dykumoje alpančią tautą“.

Rašytojų rūmuose poetė Marytė Kontrimaitė: „Jūsų eilėraščių Sibire padėjo išlaikyti mūsų dvasią nepalaužtą. Jie padėjo mums, mažiesiems, išlikti lietuviškus“. Poetas Jonas Juškaitis: „Brazdžionis buvo visą laiką su mumis. Jis nebuvo svečias. Jis buvo visą laiką Lietuvoje. Brazdžionio poezija Lietuvoje buvo gyvenimo kalėjimuose, Sibire, pas studentus“.

Tarp poeto Bernardo Brazdžionio ir tautos vyko darnūs dialogai. Bet jis niekad nebuvo nutrukęs.

PIRMOSIOS KARO DIENOS

ATSIMINIMAI

KUN. J. ADOMAITIS

I

GYVENIMO CHRONOLOGIJA

Kunigas Juozas Adomaitis gimė 1901 m. spalio 26 d. Pašilės kaime, Plokščių parapijoje. Augo tarp brolių ir seserų religingų tėvų šeimoje.

Mokėsi Plokščių pradžios mokykloje ir Šakių „Žiburio“ gimnazijoje (1918-1921). Vienerius metus mokėsi Kauno karo mokykloje ir baigė Suaugusiųjų gimnaziją.

1923 m. įstojo į Vilkaviškio Kunigų seminariją Kaune.

Iš prigimties būdamas religingas ir darbštus, lėto temperamento ir ištvermingas, nevenė atsakomybes, kurias Dievo Apvaizda uždėjo ant jauno kunigo pečių. Studijudamas Kauno universitete tuo pačiu metu ėjo Zitičių ligoninės kapeliono pareigas, rūpinosi ligonių sielovada. Universiteta baigė įgijdamas teologijos licenciat laipsnį. (1929-1932).

Po studijų paskiriamas Alytaus parapijos vikaru ir žemės ūkio mokyklos kapelionu (1932-1933).

Nuo 1933-1940 m. dirbo Vilkaviškio gimnazijos kapelionu; Vilkaviškio kurijos vicefociolu, Kunigų seminarijos nuodėmklausiu ir Katalikų veikimo centro sekretoriumi.

1941-45 m. Marijampolės mergaičių gimnazijos kapelionas, dvasios tėvas, lotynų kalbos mokytojas.

1945-1951 m. Griškabūdžio parapijos klebonas.

1951-1956 m. kalėjime – lageriuose Sibire.

1956-1958 m. Alytaus klebonas – dekanas.

1958-1963 m. Šiaulių r. Bazilionų p. klebonas.

1963 m. grįžta į gimtuosius Plokščius klebonu, vėliau – altarista.

1983 m. gegužės 3 d. atidavė Viešpačiui sielą.

Rusų raudonajai armijai įžengus į Lietuvą, buvo likviduotos visos katalikiškos organizacijos ir Katalikų veikimo centro veikla. Asmenys, surišti su katalikiškoms organizacijoms Vilkaviškio vyskupijoje, išsiskirstė. Todėl paprasčiau vysk. Karosa atleisti mane iš katalikiškos akcijos direktoriaus pareigų ir bet kur paskirti pastoraciniam darbui. Buvau paskirtas į Lukšius, Šakių aps. padėti kunigui V. Meskevičiui. Po poros mėnesių gaušu iš kuriuos laišką su paskyrimu vykty į Alytų II ir ten sulig galimybių destyti tikybą Alytaus moksleiviams bažnyčioje. Mat vietiniai – buvę kapelionai kun. Čižauskas ir kun. Katilius – buvo iš Alytaus pasitraukę. Apsigyvenau pas vietos kleboną kun. J. Šalčių. Pas jį vikarais buvo kun. J. Buikus ir kun. Jurg. Sveticikas.

Vos pradėjus su mokiniukais bažnyčioje susitikinėti, tuojau iš miesto vykdomojo gavau įsakymą, kad jokie tikybės mokymo bažnyčioje nebūtų. Apsigalvojęs kitą dieną paprasčiau, kad man būtų leista – noriu pasikalbėti su kompartijos sekretoriumi Tamulevičium. Vėliau jis buvo raudonųjų partizanų vadas Alytaus apskrčio ir artimų vietų. Susitikimas buvo gana draugiškas. Paaškinau uždraudimą mokyti bažnyčioje vaikus tikybės. Priminiau žodžiu girdėtą vysk. Brizgio apsilankymą pas Sovietų igaliotinį Dekanovą, kuriam buvo išdėstyta katalikų nusistatymas dėl religijos mokymo. Dekanovžas vysk. Brizgiui tiek pasakęs: „Mokykite bažnyčioje, jei taip norite, tik nesikiškite į mokyklą“. Tuo remdamasis, aš aiškinu kompartijos sekretoriui, kad būtų daug tiksliau, jei kunigas aiškintų vaikams tikėjimo tiesas, o ne kokios moterėlės slaptomis, kur nebūtų išvengta nei netikslumų, nei fanatizmo, kur būtų painiojama tiesa su pasakomis ar prasimanymais, bet priestaringais tarybinei tvarkai. Šitai papaiškines tą reikalą, gavau

jo sutikimą, kad galu tęsti pradėtą tikybės mokymą bažnyčioje.

Tuomet telefonu pranešiau miesto galvai, kad esu kalbėjęs su kompartijos sekretoriumi ir jis leido toliau mokyti tikybės bažnyčioje. „Ar kalbėjaisi su Tamulevičium?“ – nustebęs paklausė miesto galva. Užtikrinau, kad kalbėjaisi ir kad dabar, pranešęs miesto galvai, tęsiu vaikų mokymą. „Gerai, – sako, – tik nukabinkite nuo bažnyčios durų skelbimą, kada reikia mokiniams rinktis. Mat, toks skelbimas yra agitacija“.

Gaila buvo mokinių, kai jie be šiltų drabužių atbėga po pamokų į šaltą bažnyčią ir valanda kitą kantriai klausosi dėstomos tikybės. Taip praėjo visa žiema. Dalį gabesnių berniukų atrinkau atskiram platesniam religijos mokymui. Jų buvo, rodos, daugiau dešimt. Džiugu, kad iš jų išaugo keturi uolūs kunigai, tai kun. A. Dumbliauskas, kun. R. Mizras, kun. A. Andriūškevičius ir kun. Jon Zubrus.

Nuo pavasario patylomis buvo pradėję sklisti gandai apie galimą vokiečių karą su rusais. Apie birželio vidurį, eidamas gatve pro komjaunimo ir kompartijos patalpas, pastebėjau, kad nėra iškvabę. Nebuvo matyti ir plakatų, kuriais anksčiau būdavo nukabinetos sienos.

Pradėjo būti neramu. Klebonas kun. J. Šalčius turėjo iš Alytaus pasišalinti, nes jam gresė suėmimas dėl lenkų skundų. Šeštadienį, nieko nenujaušdami apie galimą karą užsidedimą, abu su klebonu išvykome: jis – į Birštoną, aš – į Udrįją, į Švč. Jėzaus Širdies atliadus. Tuo metu Udrijoje klebonavo kun. Krūvelis. Į atliadus buvo atvykęs jo giminitis, o mano kursinis draugas iš seminarijos laikų kun. Alb. Krūvelis.

(Bus daugiau)

MAŽA APYLINKĖ ĮVYKDĖ... „NEĪMANOMA“

75 šeimos įsigijo ir išlaiko nuosavą bažnyčią

Parapijos suorganizavimas ir ypač nuosavos bažnyčios įsigijimas nėra lengvas dalykas, net didelėms apylinkėms, bet mažoms apylinkėms yra visai kas kita — galima sakyti, tai yra neįmanoma svajonė.

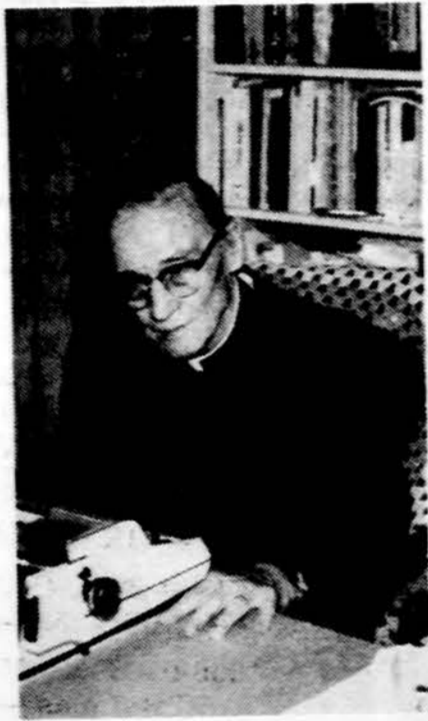
Kai 1963 m. senelis kun. J. Danielius pranešė, kad jis nebepajėgia vadovauti lietuviškos pamaldoms, kurioms jis vadovavo 10 su virš metų, du Londono lietuviai tuo labai susirūpino. Jiems buvo aišku, kad dabar Londone gali nebebūti ne tik lietuviškų pamaldų, bet kad tai gali reikšti lietuviškos apylinkės pabaigą. Šešypriškai pasakius — tuoj pat tenka apsispręsti: būti ar... nebūti? Kai lietuviai išsisklaidys po kanadienių parapijas, argi bebus galima juos vėl suburti krūvon ir bet kuriai lietuviškai veiklai? Abu gerai suprato, kad reikia veikti labai skubiai.

Vienas tų asmenų buvo energingas KLB Londono apylinkės pirmininkas Jonas Butkus. Jis pasižadėjo viską kuo greičiau susitvarkyti. Padarius didesnę pastangą reikiamose vietose J. Butkui pavyko Londonan atsikviesti iš Toronto kun. Boleslovą Pacevičių. Savos parapijos idėja buvo keliama visų dvasiškų ir kai kurių pasauliškų, bet... dėl baimės, kad nebus įmanoma nuosavą bažnyčią išlaikyti, — reikiama ryžta ir konkrečią formą įgijo tik Londonan 1964 m. sausio 18 d. atvykus kun. Pacevičiui, nuolat kartojančiam savo ryžtingą šūkį: „Jokios kalbos apie bažnyčios nuomavimą. Vienintelė išeitis — steigti savo parapiją“.

Buvo sukviestas specialus susirinkimas susidariusiai padėčiai aptarti. Deja, daugelio galvose baimė buvo didesnė, negu noras turėti lietuvišką parapiją. Įklimpta be aiškios linijos ir planų. Pasigirdo balsai: „Mums nėra įmanoma išlaikyti nuosavą bažnyčią“. Arba: „Būtų gerai turėti lietuvišką parapiją, bet kas apmokės tas dideles bažnyčios išlaikymo išlaidas?“ Bet štai staigmena! Pranas Tumosas, miręs prieš 10 metų, buvo žinomas kaip labai taupus žmogus. Deja, šį kartą jis visus nustebino mesdamas nepaprastai drąsų šūkį:

gaunančių stambesnes algas. Tuometinė suma 1500 dol. gal net lygintina prie dabarties 10,000 dol. Ir taip reikalas pasisuko geresne kryptimi.

Tuoju buvo sudarytas steigiamasis komitetas, vėliau tapęs pirmuoju parapijos komitetu, šios sudėties: pirmininkas J. Butkus, E. Daniliūnas, L. Eimantas, P. Genčius, K. Kudukis, B. Misius, J. Ordas ir A. Petrašiūnas. Žinoma, iijėjo ir pats klebonas kun. B. Pacevičius. Laikas nebuvo gaistamas: vasario 14 d. įvyko pirmasis komiteto posėdis, o vasario 16 d. oficialiai buvo įkurta Šiluvos Marijos parapija! Jos gimtadienių minėjimas nukelia-

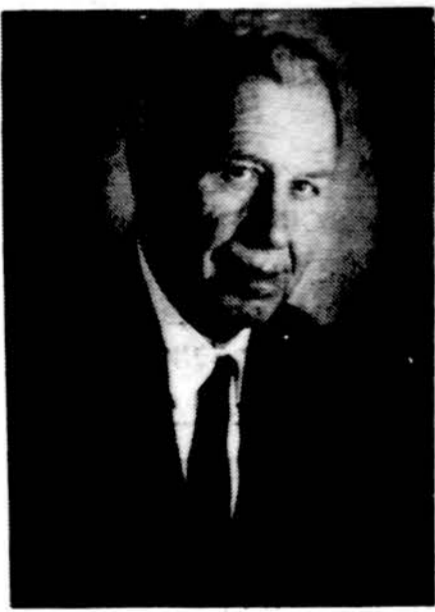

A. a. kun. Balys Pacevičius, parapijos kūrėjas.

mas į patogesnę rudens laiką ir švenčiama kartu su Šiluvos atlydais rugsėjo mėnesį, šiemet rugsėjo 10 d.

Vieną dieną įsteigta parapija, o kita dieną — vasario 17 d. jau pradėtas vėjus bažnyčiai pirkti. Po savaitės jau įsigyta nuosava bažnyčia, smukant grynais. Pasinaudota vyskupijos paskola. Per porą mėnesių 75 šeimų apylinkėje (padedant kaimynams) sutelkta neįtikėtina 14,434.16 dol. suma, o po mėnesio — dar apie 3000 dol. Tuo laiku 17,000 su virš buvo dideli pinigai. Klebonui vėjų pravesiti padėjo pirm. J. Butkus, K. Kudukis, A. Petrašiūnas, P. Genčius, surinkęs stambias sumas plačiose Londono apylinkėse, ir kiti. Vėliau parapijai atėjo į pagalbą ir J. Butkaus pastangomis išaugintas Londono lėšų telkimo skyrius. Nežiūrint tų optimistiškų nuotaikų, dar ir po to reikėjo labai daug rizikuoti, bet J. Butkaus verslininkiški sugebėjimai ir patirtis išlaviravo per visus pavojus ir padėjo parapijai stiprius ekonominius pagrindus. Ar tikrai jis žymėtinas tokiais gabumais? Jis Kanadon atvyko su dešimčia dol. kišenėje, tuoj gavo darbą didesnėje įmonėje ir su mažu anglų kalbos mokėjimu trečią darbo dieną jau buvo pakeltas į darbo vadovus ir galų gale naudodamas Midas verslo teisę, išaugino nuosavą bendrovę su keturiomis moderniomis įmonėmis Londone, viena Burlingtone, viena Sarnijoje ir nuosavybės teisėmis įvairiose vietose. Ir dar ne pabaiga! Bendrovė plečiama.

Nupirktoje bažnyčioje nieko nebuvo galima daryti iki birželio 1 d. Praktiškai liko tik apie 10 dienų padaryti pagrindinį remontą pagal žinomąjį architekto dr. A. Kulpavičiaus projektą; Savanorių netrukus. Jie dirbo dieną ir naktį, (nepaimdami už savo darbą nė cento) kai kurie specialiai tam paėmė atostogas ir daugelio nustebimui... laiku užbaigė būtiniausių remontą. Talkon atėjo net ir

J. Butkus, steigiamosios parapijos komiteto pirmininkas.

„Dėkime po tūkstantinę, o ne šimtinę ir... turėsime lietuvišką parapiją su nuosava bažnyčia!“ Nors ir dabar čia liko abejonų ar net klausiančių: „Kur yra tie milijonieriai?“ Tačiau Tumoso išganingasis šūkis neliko be pasekmių ir dauguma padarė staigų posūkį: „Žinoma, kad galime aukoti ir po tūkstantinę“. Pasipylė pirmos aukos po 500 ar 600 dol., vėliau papildytos iki 1000 ar 1500 dol. Žinoma, jų tarpe buvo ir Tumoso panaši auka. Ypač prisimintina, kad tada Londonas neturėjo nei gydytojų, nei advokatų bei kitu profesionalų,

Šiluvos Marijos Londone klebonas ir parapijos taryba. Iš kairės: J. Daniliūnienė, kun. I. Mikalauskas, OFM, pirm. A. Petrašiūnas, ir A. Dragunevičius; stovi: vicepirm. B. Žemaitis, P. Kuras, E. Petrauskas ir A. Švilpa.

evangelikai. Buvo lengva dirbti, nes visi jautė vidinį pasitenkinimą: mes gražiname Dievo namus... savo nuosavą bažnytelę.

Buvo ir kita istorinė diena. 1964 m. birželio 14 d. londoniškiams buvo dvejetainis nuotaikos diena: liūdesio, prisimenant deportacijas, ir džiaugsmo, nes tai buvo bažnyčios pašventinimas... pirmos šv. Mišios nuosvoje bažnytelėje! Po to prasiveržė ir kiti veiklos reiškiniai bei laimėjimai. Lituanistinė mokykla nebeturėjo būti kampininkė svetimos patalpose, prasidėjo kun. B. Pacevičiaus organizuojami vaidinimai ir kiti renginiai, pradėjo veikti nuolatinis parapijos choras, per 10 metų vadovautas muz. J. Petrausko, kurį laiką E. Bliskio ir kitų. Įsisteigė K.L. katalikių moterų Londono skyrius, „Baltijos“ ansamblis, sporto klubas „Taurus“, sustiprėjo bendruomeninė veikla ir skautai, žymiai padaugėjo įvairių renginių skaičius, sekmadieniais po pa-

maldu būdavo ir tebėra malonu susirinkti nuosavoje parapijos salėje ir pabendrauti, pasikalbėti.

Ryšium su parapijos įsteigimu tuo metu apylinkėje prasidėjo lyg savotiškas renesansas. Užviešpatavo retai sutinkamas entuziazmas, daugiau niekad nepasikartojęs. Kun. B. Pacevičiaus ugningų pamokslų, J. Butkaus verslininkišku sugebėjimų ir parapičių nepaprastu entuziazmu deka mažoje 75 šeimų apylinkėje įsteigta parapija ir įsigyta nuosava bažnyčia!

Visa tai, kas tuo metu įvyko, dar kartą patvirtino seniai žinoma tiesa: lietuviška parapija yra nepamainoma tvirtovė lietuvių išlaikyti! Parapijai įsisteigus visa apylinkė sujudo turtum skruzdėlynas, kažkas panašaus į Donelaičio „Metų“ pavasarį.

Visi trys klebonai ir keli parapijos komitetai, vėliau pavadinti parapijos tarybomis, bei nuoširdūs parapijiečiai dar

ir šiandien parapijai tebeskiria pirmieji dėmesį, — savo svarbiais įnašais prisidėjo prie to, kad dar ir šiandien po 25 metų parapija tebėra ant stiprių ekonominių ir dvasinių pagrindų. Ir tai buvo ne vieni kiti metai. Pavyzdžiui, a.a. B. Pacevičius pašventė net 12 metų (1964-1975) kruopštaus darbo, kun. J. Staškevičius-Staškus penkeris (1976-1981) ir dabartinis klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM, atgaivinęs K.L.B. Londono apylinkės veiklą, 8 metus (1981-1989). Muz. R. Vilienė-Abromaitytė net 12 metų vadovauja „Pašvaitės“ chorui, kuris sekmadieniais gieda per pamaldas. Retkarčiais jiems talkina žinomoji smuikininkė R. Audetė-Aleksiejūtė ir kiti menininkai. Juk ir parapijos komitetui — tarybos taip pat įdėjo nepaprastai daug nuoširdaus darbo, bet negausius eilutes neleidžia visus suminėti.

Linkime parapijai išlaikyti dar daug daug metų. D.E.

LIETUVOS JAUNIMO TRAGEDIJA RAUDONOJOJ ARMIOJ

Plačiai spaudoje nuskambėjo įvykis, kurį iššaukė mobilizuotas į raudonąją armiją lietuvis Artūras Sakalauskas. Nepakeldamas šlykštaus prievartavimo ir niekinimo, jis nušovė 8 kareivius. Kad raudonojoji armija lietuviams, atliekantiems karinę tarnybą, yra sudaromos nepakeliamos sąlygos, tai matome iš vieno seno kunigo laiško, rašyto iš Lietuvos savo draugui į Ameriką.

„Mano sesers anūką parvežė po dvių mėnesių tarnybos armijoje iš Ukrainos, kur jis buvo pasmaugtas, ir aš pats jį laidojau. Antrą jaunuolį teko laidoti irgi tarnavusį armijoje Gardine — jis buvo užmuštas savo draugų kareivių. Trečias žuvo Vokietijoje, sakoma, kad „nutrenkė“ elektros laidai. Jį parveža tik šiandien ir laidosim sekmadienį. Tai buvo vienturtis sūnus, todėl tėvams yra skaudi netektis. Kariuomenėje yra baisi netvarka, ypač dabar, kai lietuviai pradėjo kelti balsą, rusai kuo tik galėdami skaudina lietuvių tarnavimą armijoje. Todėl moterys — motinos reikalauja, kad lietuviai jaunuoliai atliktų armijos tarnybą ne Rusijoje, bet Pabaltij. Tuo reikalau moterų „Caritas“ renka parašus, kurie bus įteikti vyriausybei“.

Ateiviai specialistai

Toliau tas pats kunigas rašo apie ateivių antplūdį. Jie jautiasi ne kaip nuolankūs svečiai, bet kaip įžulus įnamiai. Laiške rašoma: „Pristabdyta Ignalinos trečiojo bloko statyba, o ateiviai

IG. MEDZIUKAS

pyksta. Jų Ignalinoje yra privažiavusių daugiau 30,000. O kur dar Mažeikių, Jonavos, Akmedamas šlykštaus prievartavimo ir niekinimo, jis nušovė 8 kareivius. Kad raudonojoji armija lietuviams, atliekantiems karinę tarnybą, yra sudaromos nepakeliamos sąlygos, tai matome iš vieno seno kunigo laiško, rašyto iš Lietuvos savo draugui į Ameriką.

Žemė siūloma nuomoti

Dabar siūloma, kad kolūkiai su kolūkiečiais išnuomoti žemę darytų sutartis, išpareigodami kiek įstengs apdirbti žemės. Žada vežti į kitas šalis pasimokyti, kaip ten prižiūri ir melžia karves, augina kiaules ir kt. Bet pas mus iš jų vis tiek reikalauja išpildyti respublikai numaty-

tus planus. Blogiausia, kad teisių į tą žemę žmogus neturės, nes žemę valstybė laiko savo socialistiniu turtu. Socializmo pagrindinis reikalavimas, kad nebūtų privačios nuosavybės ne tik žemei, bet ir gamyklose.

Žmonės jau kartą išbuožinti prisibijo, kad ir vėl prisigyvenus tas pats nepasikartotų. Todėl didesnio entuziazmo beveik nematyti. Įvedant kolhozus, ūkininkų kluonus ir tvartus visur nugriovė ir dabar kolūkių centruose jau pastatyti didžiuliai sandėliai, tvartai, bet žmonės ganyklas gauna už 2-4 kilometrų. Išvaizduokit, kaip nelengvas kolūkiečių karvutę pagirdyti, perkelti į kitą vietą, pamelžti per pietų pertrauką. O ir ne tiek daug žmonių likę kolūkiuose. Jaunimas bėga į miestus, kur darbas tvarkomas valandomis, o kolūkiuose nėra laisvų dienų nei šeštadieniais, nei sekmadieniais. Gamykloje gauni atlyginimą reguliariai, viduryje ir pabaigoje mėnesio, o kolūkiuose su atlyginimu visai būna. Dabar jau mėginama nuo paauglystės metų pritingincius mokytis surišuoti. Tuos, kurie gyvena prie miestų, ruoš darbininkais gamyklose, gyvenančius kolūkiuose žada ruošti mechanizatoriais“.

Laiško gale kunigas dėkoja savo draugui už atsiųstą iš Amerikos kavą, kuria pavaišinęs svečius kunigus, pasigirdamas, kad kava yra atkeliausi si iš anapus vandenyno. Kviesdamas ją gerti, sakė: „Gerkit ir pagirkite draugus, neužmirštantčius Lietuvos“.

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX GREIT PARDUODA
REALTORS
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

BURBANK
Burbank Tavern for sale
incl. 2 apts. Est. for over 40 years. Neighborhood trade incl. property & bldg., tavern, equipmt. and liquor license, or will separate. Good income property.
Tel. 425-5488

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT
Išnuomojamas 4 kamb. butas, pirmam a., apšildomas. Brighton Pk. apyl.
Tel. 847-4571

FOR SALE
Išnuomojamas 4 1/2 kamb. modernus butas. Su šiluma ir oro vėsinimu. Suaugusiems.
Skambinti 598-6193

BRONYS RAILA KRYŽKELĖS
Radijo paskaitų į Lietuvą ketvirtas rinkinys. Jau išėjo iš spaudos. Tai stambus 480 psl. veikalas aktualiausiomis temomis iš 1986-1989 metų laikotarpio. Šis gražiai išleistas Lietuvos Knygos klubo leidinys greitai bus pasiūlytas įsigyti visiems klubo nariams. Nenariai jį gali užsisakyti „Drauge“ arba įsigyti pas knygų platintojus. Knygos kaina JAV-bėse su persiuntimu kaina 12.50 dol. Iliustracijos gvy. dar pridėda 80 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti: „Draugas“, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE
MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug kablumų.

FOR SALE
Parduodami nauji, gražūs tautiniai drabužiai.
Skambinti 778-3025

HELP WANTED
“ATTENTION — HIRING!”
Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,485. Call 1-802-838-8885. EXT R7765.

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

100%—200%—300% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Dažymas iš lauko ir vidaus; kambarių remontai; elektros ir vandentiekio taisymas.
Skambinkite Vytui: 925-5300

DRUŽE GAUNAMI NAUJASI LEIDINIAI

KRYŽKELĖS, radijo prakalbos į Lietuvą 1986-1988 m. Bronys Raila. 480 psl. ...	\$10.00
DIDYSIS KOVOTOJAS kun. Kar. Garukas, S.J. Red. kun. Jonas Kidykas. 385 psl. ...	\$10.00
KVIEČIU JUS, Marijos apsišėrikimai Medijugorje. Red. Kęstutis Trimakas. 207 psl. ...	\$8.00
AUDRINGAIS VIEŠKELIAIS, apysakos. Marija Aukštaitė. 395 psl. ...	\$30.00
LENKŲ ĮVYKDYTAS LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDAS. Paruošė V. P. Uluntaitis. 331 psl.	\$12.00
JONAS ŠIMOLIŪNAS, biografija. Red. Jurgis Gimbutas. 229 psl. ...	\$12.00
DIEVAS IR LAISVĖ. Ant. Maceina. 150 psl. ...	\$5.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJŲ. Danutė Bindokienė. 364 psl. ...	\$12.00
PO AUKŠTAISIAIS SKLIAUTAIS, poezija. Bernardas Brazdžionis. 191 psl. ... m. virš. k. virš.	\$12.00 \$20.00
VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS. G. Songinas. 128 psl. ...	\$8.00
LENKŲ OKUPACIJOJE IR JŲ KALĖJIMUOSE, atsiminimai. Povilas Petkevičius. 187 psl.	\$8.00
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS NETENKANT — ĮVYKIAI, atsiminimai. Edvardas Turauskas. 280 psl. ...	\$12.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, dokumentinė studija. Kęstutis K. Girnius. 422 psl. ...	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per pašta. pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

DARBAS AR PIRMAVIMAS?

AURELIJA M. BALŠAITIENĖ

Tai problema, kuri labai kenkia mūsų Lietuvos laisvinimo veiklai. Pirmavimo klausimas per ištisus pokario išėjimus dešimtmečius sabotuoja iniciatyvą ir išeivijos daug brangios energijos. Nors mūsų kultūrinėje veikloje mes vis dar remiamės liaudies kūrybos ir žemdirbystės garbinimo filosofija, tačiau politika yra tapusi savotišku „garbės“ ir „prestizo“ simboliu. Pasidalinimas darbais, tarpusavy nurodinėjant, kas turi teisę ką veikti, yra tapęs visuomenės pajukos objektu. Kas gi gali laisvame krašte drausti bet kokią veiklą? Ją garantuoja pati elementariškiausia laisvės sąvoka.

Gegužės 20 dienos Lietuvos Balso laidoje A. Svilonis nagrinėja Vliko ir PLB-ės iniciatyvos klausimą ryšium su š.m. kovo mėnesį Virginijoje įvykusių abiejų veiksmų pasitarimu. Ne tiek pasitarimo turinys parūpo A. Sviloniui, bet tai, kas buvęs pirmaujantis, o kas antrinis. Jo dėmesį atkreipė faktas, kad bėmėi atkreipė pranešimai spaudoje pasirodė su pirmininkų parašais skirtingose vietose. Viena pirmuoju pasirašė Vliko, kitame — LB pirmininkas.

Toliau A. Svilonis stambiomis raidėmis kelia vieningumo klausimą, griežtai ir autoritetingai tvirtindamas, kad „Lietuvos laisvinimo vadovybė turi būti tik viena“, nes „tik Vlikas gali kalbėti ir veikti tautos vardu“. O mano kalbėjimas būtų: kaip gali bet kuri išeivijos organizacija kalbėti vardu tautos, nutolusios tūkstančius mylių anapus vandenyno? Kokius įgaliojimus turime iš tautos? Ar Lietuvoje niekas nesirūpina savo valstybės laisvinimu? O jei tą daro, ar turi teisę veikti be Vliko leidimo? Taip pat reikia atsiminti, kad Lietuvos okupacijos „de jure“ vakarų demokratijos nepripažįsta, tai ir mūsų diplomatinės atstovybės turi nepriklausomos Lietuvos vyriausybės tęstinumo teises ir balsą ir gali kalbėti, jei ne visos tautos, tai bent buvusios valstybės vardu. Nejaugi ir mūsų diplomatus A. Svilonis priskiria tai „laisvinimo veiksmų“ kategorijai, kuri neturi teisės dalyvauti kovoje už Lietuvos laisvę?

LB-nei, apimančiai išeivijos masę, negalima uždrausti rūpintis „politiniams reikalais“, nes toks draudimas primena diktatūras, nuo kurių mes bėgome ir kurios bando atsikratyti mūsų tauta. Tarnyba Lietuvai per grandiozinus kultūrinius renginius, spaudą, liuanistines mokyklas ir ideologines organizacijas taip pat turi darbu politikinį atspalvį, nes tų darbų pagrindu yra Lietuvos laisvės valtis. Mes iš savo gyvenimo negalime išjungti politinio elemento tol, kol jaučiamės esą lietuviai, ištikimi Lietuvos laisvės siekiai. Gyvendami demokratiškai krašte, mes ne tik galime, bet ir privalome aktyviai dalyvauti politiniame gyvenime, išnaudodami kiekvieną progą Lietuvos naudai, bet retai gauname konkretias direktyvas, kaip į tą darbą įsijungti. Tą teisę turi tiek pavieniai asmenys, tiek organizacijos.

Diena pasitaikė giedra, bet gana tvanki. Daug kas gaivinosi Spyglio ežerelyje. Kiti, o gal ir tie patys, rikiavosi prie paviljono valgyklos, kur jų laukė kamaišai pagamintas lietuviškas maistas. Svetainei sumaniam vadovavo ir pati ten triūsė Jadvyga Damušienė, padedama bent pustuzinio grakščių šeimininkų. Maistas buvo skanus, gan pigus ir greitai prieinamas. Po platu rajoną buvo išsisklaide

A. Svilonis turi teisę į savo nuomonę, tačiau jis negali kategoriškai nustatyti vieno ar kito veiksmo kompetencijos, nei apspręsti „tautos atstovavimo“ klausimo. Tuo pasirūpins pati tauta. Ir yra labai svarbu, kad kovos dėl pirmavimo nepasiektų Lietuvos veikėjų ausų ir tuo tautoje nesukeltų abejonių chaoso išeivijos laikysenos vertinime.

Nemačiau vertus, vis dar nesimato, kad mūsų „politiniai veiksniai“ būtų pasisavinę modernius veiklos metodus, į savo gyvenamųjų kraštų vyriausybes kreipdamiesi kaip jų pilnateisiai piliečiai, balsuotojai ir mokesčių mokėtojai, o ne kaip nei oficialaus, nei politiško teisinio statuso neturinčios mažumų organizacijos. Turime net kelias informacines agentūras, bet vis dar neturime Washingtono savo „lobby“. Kita efektinga procedūra yra skatinti savo narius kontaktuoti kongreso atstovus reikalaujant, kad tie atstovai keltų Pabaltijo tautų laisvinimo ir tautų apsisprendimo principus. Tokių progų yra daug, bet jos retai išnaudojamos. Malonu pastebėti, kad paskutiniuoju metu JAV LB krašto valdyba ėmėsi iniciatyvos rinkti parašus po prašymu kreipiantis į Sov. Sąjungos, Vakarų ir Rytų

Vokietijos respublikas ir Jungtinių Tautų generalinį sekretorių, kad būtų atsauktas ir panaikintas Ribbentropo-Molotovo slaptas aktas ir jo pasekmės. Jei ta rezoliucija bus priimta, Pabaltijo tautų klausimas atsidurs labai palankioje teisinėje pozicijoje ir tada galima bus drąsiai reikalauti, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų okupacinę kariuomenę iš Pabaltijo kraštų. Mūsų, kaip laisvo krašto piliečių, įsijungimas į tos rezoliucijos darbus yra labai svarbus uždevinimas. Padėka už „pirmavimą“ taip pat tektų Angelei Nelsinei, kaip Balso vicepirmininkei, paskelbusiai išsamią informaciją „Drauge“ su nurodymais, kaip ir į ką kreiptis, kad rezoliucija būtų paremta ir priimta JAV vyriausybes... Pagal A. Svilonį, ją reiktų pasmerkti, kad ji dri- skatinti lietuvius „politškai veikti“, tapdama dar viena neleistina politinės veiklos institucija. Turėtume gėrėtis iniciatyva, nežūrint, kas jos imasi. Veiklos pobūdiu diktuoti niekas neturi teisės, bet pareiga yra džiaugtis, jei yra pasiekta kokių nors laimėjimų. Laisvajame pasaulyje subrendusi karta laukia ne tik veiklos sumoderninimo, bet ir tarporganizaciniuose santykiuose. Darbo užtenka visiems, tik reikia rasti, kas ji dirba, o ne pirmavimu rūpinasi.

Svarbu, kad padaginę „Drauge“ liepos 18 dienos laidoje atspausdintą peticijos tekstą, surinktume kaip galima

DRAUGAS, antradienis, 1989 m. rugpjūčio mėn. 8 d. 5

daugiau parašų, nesiribodami vien savo bičiuliais lietuviais, bet kreipdamiesi ir į savo bendradarbius darbovietėse, į savo kaimynus ar studijų kolegas. Reikia tikėtis, kad JAV LB pavyzdžiu paseks ir kitų kraštų

Bendruomenės. Iki rugpjūčio 23 dienos turime laiko, tačiau reikia nesivėluoti ir neatidėlioti.

Cinizmas yra intelektualinis aklumas.

Meredith

Washington, D.C., prof. V. Landsbergis prie Baltųjų rūmų. Iš kairės: dr. Ant. Razma, Gr. Landsbergienė ir prof. Vyt. Landsbergis.

KUN. VIKTORO DABUŠIO KELELIS DAINAVOJE

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Metinis Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų suvažiavimas naujai praveda kelį į kryžių kalną pavadino kun. Viktoro Dabušio vardu. Tai simbolinis įvertinimas vieno iš Dainavos pradininkų, jos ilgalaikio direktorių tarybos pirmininko, kuris ir ligos patale tebesirūpina stovyklos gerove. Vienas iš pustuzinio kryžių yra pastatytas kun. V. Dabušio pastangomis jo šeimos atminimui. Dabar į ten veda asfaltuotas takelis, kurio išėjimo išlaidas jis patiria ir padengė. Stovyklos administracija įpareigota pasirūpinti, kad tai kelelis būtų atitinkamai pažymėtas.

Metiniame suvažiavime, įvykusiame liepos 23 dieną, bent simboliškai buvo įvertintas iš administratoriaus pareigų išėjęs Vacys Lelis. Ta proga direktorių tarybos vardu dr. Marius Laniauskas jam įteikė pažymėjimą. V. Lelis toliau lieka stovyklos talkininku gretose patarėjo rolėje. Jo pareigas, nors ir be to titulo, toliau eis Albinas Grigaitis. Jį inspirovis ir pagal reikalą jam talkins administracinis komitetas Detroito, vadovaujamas tarybos vicepirmininko Vyto Petrulio.

Metiniam suvažiavimui pirmininkavo dr. Vytenis Damušis, o jam sekretoriavo Vitas Sirgėdas. Suvažiavime dalyvavo 26 rėmėjai, kurie atstovavo 665 balsus. Pats suvažiavimas užtruko vos valandą laiko, nes nebuvo išėta į lankas. Pranešimus darė tarybos pirmininkas, židininkas ir revizijos komisija. Židininko pranešime pastebėta, kad stovyklavietės naudojimas pakilo. Dainava ruošia lietuvių kilmės jaunimui stovyklą, kurią vadovauja Rama Petruševičienė. Paminėti pasikeitimai taryboje. Židininkas Steponas Smalinskas papildė pajamų ir išlaidų apyskaita, kuri buvo išsiuntinta rėmėjams dar prieš suvažiavimą. Ypač įdomi jo penkerių metų kai kurių pajamų ir išlaidų analizė. Iplaukus už stovyklos nuomavimą pamažu kyla. Gaunamos aukos ypač svyruoja metai po metų. Pavyzdžiui 1984 metais gauta 7,136 dol. 1985 pakilo iki 24,847 dol. 1986 metais nukrito iki 11,676 dol. Kitais metais 1987-siais aukos pakilo iki 37,477 dol., o pernai jos vėl nukrito iki 6,333 dol. Kaip matome, aukos svyruoja ir daugumetę priklauso nuo rėmėjų komitetų pastangų. Rėmėjų komitetai Chicagoje, Clevelande ir Detroito lėšų telkiamą atlieka kas dveji metai. Kaip ten bebūtų, reikia pakartoti, kad vienas trečdalis Dainavos stovyklos išlaidų yra padengiamas aukomis. Kitaip tariant, visuomenės savo aukomis ir darbu stovyklaujančias grupes remia

gana apčiuopiamai. Šiais metais visos stovyklavietės nuomavimas savaitei kainuoja 2,200 dol. Kita, apie 750 dol. išlaidų, padengiama iš visuomenės aukų. Stovykloje yra 210 vietų. Jei jos visos yra užpildytos, tai kaina stovyklautojui savaitei išėina vos 10,48 dol. Mano šių metų asmeniniu patyrimu, tai yra pigiau negu vienos nakties nuoma bet kur Amerikoje ar Kanadoje stovyklaujant palapinėje po atviru dangumi. Tai reikia pakartotinai paminėti, kad stovyklaujančios grupės pasijaustų gavę tikrą „bargeną“.

Suvažiavimo metu buvo pastebėta, kad dalis stovyklos išlaidų yra nereikalingos, nes stovyklaujančios grupės per mažai rūpinosi stovyklos turto priežiūra. Buvo paminėta, kad po vienos stovyklos reikėjo pripikti indų už 900 dol., nes stovyklaujanti grupė juos išnešiojo po miškelį bekepat dešreles. Reikia kalbėti su stovyklų vadovais ir patirti jų poreikius. Iš kitos pusės, reikia juos informuoti apie stovyklos reikalavimus ir jaunimą mokytį atsakomybės. Buvo net siūloma išrašyti specifines taisykles ir jas išskabinti stovyklautojų dėmesiu.

Per suvažiavimą ir vėl iškilo siūlymas statyti užsiėmimų pastatą, kuris galėtų būti ir slėptuvė, apsaugojanti stovyklautojus nuo gamtos avarių. Diskusijose šiuo klausimu nuomonės dalinosi į dvi dalis. Vieni teigė, kad būtų prasminga turėti daugiau patalpų rankdarbiams bei apsaugai nuo gamtos netikėtumų, kai tuo tarpu kiti galvojo, kad Dainava neturėtų duplikuoti visus patogumus, kurie yra suteikiami mokyklose ar namuose. Dr. V. Damušio žodžiais, „Dainava neturėtų teikti tokius pat patogumus kaip namuose“. Dainava stovyklautoją suveda arčiau su gamta ir jos įdomumais bei kapryzais.

Metinė šventė prasidėjo 11 valandos Mišiomis, kurias atnašavo kun. Ričardas Repšys. Savo pamokslė jis pažymėjo Dainavos stovyklavietės svarbą, apie kurią žinoma ir Lietuvoje. Buvo prisiminti stovyklos rėmėjai, geradarijai. Maldas skaitė stovyklos pradininkas Bronius Polikaitis.

Diena pasitaikė giedra, bet gana tvanki. Daug kas gaivinosi Spyglio ežerelyje. Kiti, o gal ir tie patys, rikiavosi prie paviljono valgyklos, kur jų laukė kamaišai pagamintas lietuviškas maistas. Svetainei sumaniam vadovavo ir pati ten triūsė Jadvyga Damušienė, padedama bent pustuzinio grakščių šeimininkų. Maistas buvo skanus, gan pigus ir greitai prieinamas. Po platu rajoną buvo išsisklaide

A.†A. VYTAS BUTKUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. rugpjūčio 5 d., 6:28 val. ryto, sulaukęs 58 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje gyvenęs 39 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ramutė, sūnūs: Antanas, marti Cathy, Renius; du anūakai: Stephanie ir Jonathan; brolis Julius ir tėvai.

Priklausė Western Front Post 177 V.F.W., Don Varnas Post #986 American Legion, Lietuvos Vyčiams, kuopa #112. Kūnas pašarvotas rugpjūčio 7 d., pirmadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks rugpjūčio 8 d., antradienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, brolis, tėvai ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4110
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

PADĖKA

Mirus mano vyrui

A.†A.

DOMUI VIZBARAI

Floridoje, nuoširdžiai dėkoju kun. V. Zakarui už maldas koplyčioje, gedulo Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkoju Lietuvių klubo pirm. A. Gudoniui už pravedtą atsišveikinimą, muz. A. Mateikui ir karsto nešėjams. Dėkoju už skirtas aukas Religinei Šalpai, už užprašytas šv. Mišias ir pareiškimus užuojautas.

Ypatinai dėkoju p. A. Armalui už laidotuvių sutvarkymą ir vyre pusbrolių V. Beleckui bei jo žmonai už didelę man suteiktą pagalbą.

Visiems dėkinga žmona Elena Vizbarienė.

St. Petersburg, Fl.

PADĖKA

A.†A.

TEOFILJA ČEPULIONIENĖ

Mūsų mylima Mama mirė 1989 m. sausio 3 d. ir buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka kun. kleb. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, už šv. Mišias bažnyčioje ir už velionės palydėjimą į kapines.

Dėkojame Valerijai Matelės, Augustinavičienės, K. Rožanskui, Albinui Mickui už velionės lankymą namuose.

Dėkojame visiems aukojusiems šv. Mišioms, už atsilankymą koplyčioje ir palydėjimus mūsų mylimą Mamą, į Amžino poilsio vietą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. A. Petkui už malonų patarnavimą.

Sūnus Romas su šeima ir giminės

Brangiam Vyrui, Tėvui ir Seneliui

A.†A.

VYTUI BUTKUI

mirus, giliai liūdinčią žmoną RAMUTĘ BUTKIENĖ, sūnus RENIŲ ir ANTANĄ su šeima suaugusiųjų užjaučiame ir kartu liūdame.

Ada ir Juozas Totoraičiai
Ramunė ir Jonas Totoraičiai
Irena ir Jim Wilder

APLINK MUS

x Dr. Petrutė ir dr. Jurgis Starkai iš Kalifornijos atvyko visai vasarai į Michianą ir praleidžia čia atostogas.

x Dail. Dalia Kolbaitė, iš važiudama į Europą gyventi, ruošia savo kūrinių parodą šių metų rugpjūčio 22 – spalio 8 dienomis Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

x Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, PLB valdybos pirmininkas, su žmona dr. Danute jau grįžo iš atostogų ir pradėjo eiti savo pareigas. Su juo vėl galima susisiekti PLB būstinėje 2968 Compton Rd., Cincinnati, OH 45251, tel. 513-522-3795.

x Viktoras Barauskas, baleto šokėjas, rugpjūčio 2 d. su šokių grupe išskrido gastrolemis į Škotiją ir Anglijos Londoną, kur gastroliuos tris savaites. Po to vyks į St. Petersburgą, Fla., kur yra pakviestas šokti keliuose koncertuose. Rudenį grįžta į Chicago. Čia turi kontraktą su Lyric Opera ir šoks pagrindinį vaidmenį su primadona iš Prancūzijos „Samson ir Dalila“ operoje. Sėkmės Viktorui!

x Ritos Čekanauskaitės su Robert Rehayem užsakai prieš moterystės sakramentą eina Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Labanoro dūda, molinukai, lumzdeliai, kanklės, dautytės, terkšlės, skudučiai, skrabalai, trimitai – tai tik dalis Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio orkestro instrumentų. Vilniaus universiteto ansamblis Chicagoje koncertuos spalio 7, 8, 9 dienomis Jaunimo centre. Koncertus rengia „Margutis“.

x Vytautas Šestokas, Los Angeles, Cal., mūsų artimas bendradarbis, rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles, o laiškelį rašo: „Linkiu „Draugui“ stiprybės, išvermės ir ilgiausių metų. Spauda yra mūsų visų didžiausias ryšys, kurį turime vieninčiai palaikyti“. Ačiū už linkėjimus ir 25 dol. auką.

x M. Peteraitienė, St. Petersburg Beach, Fla., pedagogė, „Draugo“ garbės prenumeratoriė, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine ir tokiu prierašu: „Nuoširdžiausias dėkimas „Draugo“ dienraščio darbuotojams, kurie taip pavyzdinčiai jame veda žinias, pagerbdami ir geradarius“. Nuoširdus ačiū už paramą dienraščiui ir mielus žodžius.

x Muz. Alfonse Gečas, Reedsburg, Wisc., Vytautas Sinkus, Chicago, Ill., Juozas Bartkus, Ormond Beach, Fla., Jonas Arstikaitis, Brampton, Ont., Kanada, A. Kazlauskas, Orland Park, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame.

x 35 svarų maisto gaminių siuntinys sudaromas Lietuvoje: sprandinė (palendvica), rūkyta jautienos file, aukščiausias kokybės rūkyta dešra, kava, kakava ir kt. 185 dol. su pristatymu. Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, 312-436-7772. (sk.)

x Kargo visą laiką siunčiame į Vilnių arba į Maskvą praneša Romas Pukštys. Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 1-312-436-7772. (sk.)

x Asta Banionytė, centrinės BAFL įstaigos vedėja Washington, sėkmingai organizavusi Sąjūdžio pirmininko prof. V. Landsbergio susitikimus sostinėje su JAV valdžios ir kongreso žmonėmis, davė Lietuvos Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje ir ten rugpjūčio 18 d. skaitys paskaitą: efektingas ryšių palaikymas su JAV kongresu.

x Vytautas Radžius, pirmojo puslapio redaktorius, negalėdamas dalyvauti „Draugo“ gegužinėje, sugrįžęs iš atostogų, įteikė renginių komitetui 25 dol. auką dienraščiui paramai. Nuoširdus ačiū.

x Ateitininkų studijų dienos šiemet įvyks rugpjūčio 1-4 dienomis Dainavoje. Studijų dienos kviečiami dalyvauti visi ateitininkai ir neateitininkai. Registruoti iš anksto pas Birutę Bublįnę, 5190 Longmeadow, Bloomfield, MI 48013. Telefonas: 313-646-8588.

x Ateitininkų namų tradicinė vasaros gegužinė-piknikas bus sekmadienį, rugpjūčio 20 d. Tai puiki proga smagiai pabendrauti ir skaniai pavalgyti. Visi ateitininkai ir jų bičiuliai kviečiami atsilankyti.

x Algimanto Kezio fotografijų paroda „Cityscapes“ vyks Ruth Vold galerijoje, 225 W. Illinois St., nuo rugpjūčio 11 d. iki rugsėjo 1 d. Parodos atidarymas bus šį penktadienį, rugpjūčio 11 d., nuo 5 iki 8 val. vak.

x Mokytojų studijų savaitė Dainavoje prasidėjo vakar, rugpjūčio 7 d., iš ryto. Suvažiuavo mokytojai, jaunimas, tėvai, daugiausiai jau iš vakaro, tai yra sekmadienį, rugpjūčio 6 d. Stovykla bus iki ateinančio sekmadienio.

x Šv. Kryžiaus ligoninėje devyniasdešimt penki asmenys bus vadinamoji vyresniųjų žmonių vakarieneje ligoninės kaviniėje rugpjūčio 27 d. Ta proga bus paskaita apie sveiką maitinimąsi.

x New Jersey valstijos sekretorija praneša, kad rugpjūčio 23 ir 24 dienomis bus nuo 12 dienos iki vakaro 6 val. Liberty State Parke etninių grupių pasirodymas.

x Jonas Daugėla, Ormond by the Sea, FL, visuomenininkas, mūsų bendradarbis, dr. Antanas Čiuris, Juno Beach, Fla., lietuviškos spaudos rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Aušrelė T. Sakalaitė, Omaha, Nebraska, Lietuvos kultūros mokyklos vedėja, Simas Jokubaitis, Chicago, Ill., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Aleksas Lauraitis, savininkas American Travel Service Bureau, Chicago, Ill., lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjas, paėmė visą 10 asmenų stalą į „Draugo“ metinį pokylį, kuris bus rugpjūčio 24 d., sekmadienį, Martiniقه pokyliu salėje.

x Juozas Karazija, Chicago, Ill., Jerome Jankus, Jonas Veiveris, Stasė Pralgauskas, visi iš Chicago, Ill., dalyvavo „Draugo“ gegužinėje, lankėsi administracijoje, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame.

x Video ir stereo aparatūrą siunčiame į Lietuvą. Siunčiame kargo į Maskvą arba Vilnių ir iš kitų JAV miestų. Tikslai ir sąžiningai persiunčiant jūsų daiktus. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145. (sk.)

Kr. Donelaičio lietuviščių mokyklų vadovybė 1988-1989 mokslo metais. Iš kairės: Juozas Polikaitis, renginių vadovas, Julius Širka, direktorius, Regina Kučienė, mokyklų inspektoriė, Rimantas Dumbrys, Tėvų komiteto pirm.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ANTROJI VYČIŲ SEIMO DIENA

Antros dienos seimo programa vyko La Grange priemiesty, Holyday Inn – William Tell.

x Prel. Jonas A. Kučingis, Los Angeles, Cal., „Draugo“ didelis ir nuoširdus rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dail. Ada Sutkuvienė, Homewood, Ill., nuolatine „Draugo“ rėmėja, atsiuntė 50 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuoširdus ačiū.

x Marytė Vizgirdienė, Aurora, Ill., Leonas Barauskas, Melrose Park, Ill., Jonas Kriščiūnas, Canton, Mich., Z. ir T. Mišauskai, Union Pier, Mich., J. Didžbalis, Toronto, Kanada, Raymond Panaras, Orland Park, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. Labai dėkojame.

x Kostė Didiūnas, Garland, Tx., Jonas Rimkūnas, New Buffalo, Mich., I. Kairys, Chicago, Ill., Jonas ir Nina Juškaičiai, Beverly Shores, Ind., Algimantas ir Mirga Valaičiai, Dublin, Ohio, kiekvienas atsiuntė po 15 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Dr. Bronius Mikonis, Mashpee, Mass., Pranė Ozalas, Woodhaven, N.Y., J. Arlauskas, Marion Smigius, J. Žebrauskas, Jonas Stoškus, Chicago, Ill., Kz. Markus, Melrose Park, Ill., I. Vinslovas, Cleveland, Ohio, P. Bitleris, Detroit, Mich., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Rašyt. A. Vaičiulaitis, Bethesda, Md., Petras Skablauskas, Toronto, Kanada, B. Bildušas, Montgomery, Ill., Kazys Linkus, Miami Beach, Fla., Felicitas Bulkaitis, Kewanee, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Vida Jankauskas, Woodhaven, N.Y., „Draugo“ nuoširdi rėmėja, gražindama laimėjimų šakneles, pridėjo 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x B. Mickus, Michigan City, Ind., žinomas lietuviškos veiklos ir gerų darbų bei „Draugo“ rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 100 dol. auką. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x Aldona Prapuolenytė, Putnam, Conn., O. Kapteinis, Chicago Ridge, Ill., M. Norkus, Toronto, Kanada, V. Blažaitis, Chicago, Ill., Vincas Ignaitis, Toronto, Kanada, gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

Sesija atidarant, dvasios vadas kun. J. Anderlonis sukalbėjo maldą. Sesijai pirmininkavo J. Adomėnas iš Maspeth, N.Y. Centro išdėstė Teresė Trainis pranešė apie organizacijos pajamas ir išlaidas. Finansiniai reikalai rūpestingai tvarkomi, negailint lėšų svarbiems organizacijos bei kultūriniais reikalams. Pažymėtina, kad seimo nariai gavo rūpestingai paruoštus vadovybės narių pranešimų tekstus. Seimo dalyviais buvo parodyta ir naujoji vyčių centro vėliava.

I seimo dalyvius prabilo buvęs Sibiro tremtinys kun. Alf. Svarinskas. Džiaugėsi galedamas iš arčiau pažinti vyčių organizaciją ir matyti vyčių reikšmingus darbus. Kova už laisvę yra žmogaus meilės pareiškimas. Dekoju vyčiams visų kovotojų vardu. Papasakojo apie laisvės kovas ir siekimus Lietuvoje. Pasisakė, kad okupantai, radę pas jį Šapokos Lietuvos istoriją, nuteisė jį 6 metams kalėti, o dabar jau buvo tos istorijos išspausdinta apie 200,000 egz. Papasakojo apie religijos persekiojimą Lietuvoje, trečdalis kunigų buvo ikalinti.

Okupacijos metu išliko vienas visai nesukompromitavęs veiksnys – Bažnyčia. Ją dabar gerbia Sąjūdis.

Kun. Svarinsko kalba buvo nuoširdi, patriotiška, ją seimo dalyviai palydėjo gausiais plojimais. Kun. Svarinskiui buvo įteiktas vyčių ženklelis.

Buvo prarastos diskusijos apie aukštesnį atžymėjimą vyčių vyčių, kurie jau yra pasiekę ketvirtą laipsnį. Nuspręsta, kad ketvirtas laipsnis ir pasilikis aukščiausias, o dar labiau pagerbtinas bus pakeltas garbės nariu.

Savo seime vyčiai kasdien turėjo šv. Mišias. Penktadienį posėdžio salėje šv. Mišias drauge aukėjo kunigai J. Anderlonis, Ant. Zakarauskas, A. Jurgelaitis, P. Cibulskis, J. Savukynas ir J. Prunskis. Giesmės vadovavo muz. F. Strolia, giedojo A. M. Kassel, skaitymus atliko S. Daulienė ir M. Juzėnas. Evangeliją skaitė kun. Ant. Zakarauskas. Pamokslą sakė kun. J. Anderlonis.

Programai pietuose vadovavo S. Binkis. Maldą sukalbėjo kun. Ant. Zakarauskas. Po pietų apie 20 jaunų vyčių atliko šokių programą. Visos mergaitės tautiniais drabužiais. Po šokių jaunieji vyčiai svečius linksminio daina „Išėjo tėvelis į mišką“.

Buvo pagerbtos vyčių kuopos, kurios laimėjo daugiausia naujų narių. Pirmą vietą laimėjo New Haven kuopa, gavusi 14 naujų narių. Los Angeles gavo 11 naujų narių. Iš viso per metus gauta 200 naujų narių, bet apie

90 mirė ar prarasti. Į trečiąją laipsnį pakelti: St. Kaulakienė, J. Stanavitch ir jo žmona Dana.

Po pietų maldą sukalbėjo Vyčių centro dvasios vadas. Trečia seimo sesija pradėta dvasios tėvo kun. Anderlonio maldą. Sesijai pirmininkavo J. Baltrus iš Du Bois, Pa. „Vyčio“ redaktorė Mary Kober padėjo parūpinusiems daugiausia rašiniui. Buvo pranešta, kad naujoji Liet. Vyčių vėliava kainavo 725 dol.

Loreta Stukienė painformavo apie Liet. Vyčių kultūros fondą, kuris turi atleidimą nuo mokesčių. I jį galima įsijungti jau su 100 dol. auką. Fondo kapitalas neliečiamas, o palūkanos naudojamos kultūros, vyčių veiklos reikalams. I tą fondą 25,000 dol. paaukojo Bent Karklius, 10,000 dol. prel. J. Prunskis. Fonde dabar yra apie 50,000 dol. Fondo prezidentė yra Loreta Stukienė. Fondas turi 38 narius. Iš palūkanų išdalintos premijos laimėjusiems rašiniui konkurse. Premijas gavo V. Walinsky, Br. Krokys, G. Gobis, D. Ashley, L. Baltrėnas, D. Gail Butta. Rašiniai bus spausdinami „Vyčio“ žurnale. Jiems buvo išdalintos premijos nuo 100 iki 300 dol. Konkurso tema buvo „Kaip atgimimas Lietuvoje turi paveikti į Lietuvos vyčių veiklą“.

Prancūzų kilmės amerikietis Victor Mathiew, vedęs lietuvaitę ir įsijungęs į vyčių veiklą, papasakojo apie savo šiemetinę išvyką į Lietuvą. Jis jau kiek pramokęs lietuviškai ir į savo pasakojimą įterpė lietuviškų posakių. Papasakojo, kaip Lietuvoje garsino Liet. vyčių vardą.

M. Kinčienė perskaitė tekstus

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Vysk. Paulius Baltakis liepos 31 d. išvyko ilgesniam laikui į Europą. Jis ten lankys lietuvių gyvenvietes ir atliks daugelį su sielovada susijusių reikalų. Grįš tik rugpjūčio 7 d.

– A. a. Ona Strimavičienė, apie 87 metų amžiaus, mirė Matulaičio namuose Putname, Conn., rugpjūčio 3 d. Palaidota Putnamo Nekalto Prasidėjimo Marijos seselių kapinėse Putname rugpjūčio 5 d. Nuliūdę liko Toronte duklė Eleonora Mackevičienė ir anūkė Violeta Repečienė su vyru. Velekė anksčiau dirbo kaip gailtingoji sesuo Detrote ir ten gyveno net išėjusi į pensiją, kol galėjo pati susitvarkyti. Paskui dukters pastangomis apsigyveno Matulaičio namuose.

– Apreiškimo parapijos jaunimas rugpjūčio 11 d. rengia parapijos salėje pobūvį su šokiais, maistu, atgaiva ir jaunimo mėgstama muzika.

– Denverio tautinių šokių grupė „Rūta“ dalyvaus rugsėjo 30 ir spalio 1 dienomis Los Angeles lietuvių dienose. Šiai grupei vadovauja Antanina Bulotienė.

– Kun. dr. Kornelius Bučmys, OFM, „Darbininko“ vyriausias redaktorius, kitiems darbininkams iš atostogų sugrįžus, išvyko į Floridą, pasilsėti ir pataisyti sveikatą.

– Pranciškonų vasarvietė Kennebunkporte, Me., šiuo metu yra pačiame gražume. Daug vasarotojų susirinkę iš Amerikos ir Kanados.

OK. LIETUOVJE

– A. a. Kazimiero Zaronskio mirties metinių proga vėlionis buvo primintas birželio 5 d. Vilniaus katedroje. Šv. Mišias aukėjo kun. Jonas Boruta, jam asistavo du klierikai, kurių vienas – Vytautas Sadauskas yra mirusiojo sesers anūkas. Dalyvavo žmona ir giminės Lietuvoje.

sveikinimų, kurių vardai buvo suminėti atidarymo sesijoje. Perskaitė ir „Draugo“ redakcijos sveikinimą. Buvo eilė sveikinimų su aukomis. Kai kurie siuntė aukas Šv. Kazimiero kolegijai per vyčių organizaciją.

Rezoliucijose nutarta pagerbti atminimą F. Vaitkaus skridimo per Atlantą, nuo ko 1990 m. sukaks 50 m. Nutarta telkti paramą Šv. Kazimiero kolegijai Romoje. Pranešta, kad sesijoje dalyvavo 154 delegatai, buvo atstovaujama 44 kuopoms, iš viso dalyvių su svečiais buvo 202.

Prel. A. Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius, pasveikino seimo dalyvius. Pasisakė, kad jis dalyvavęs kiekviename Vyčių seime, kada tik galėjo. Dekoju vyčiams už paramą kolegijai. Jos rūmuose galėjo apsisėti Lietuvos vyskupai, atvykę lankyti popiežių. Ateinančiais mokslo metais bus Šv. Kazimiero kolegijoje du studentai iš Lietuvos ir du iš JAV.

Sesija buvo baigta dvasios tėvo maldą už pašaukimus. Vakare viešbučio balių salėje įvyko kultūrinė programa. Dalyviai džiaugėsi solistų M. Juzėno ir Alg. Brazio, akompanuojant A. Mockui, dainomis. Grakščiai lietuviškus šokius atliko Frank Zapolio vadovaujami vyčių šokėjai. Vyčių choro nariai, vadovaujami muz. F. Stroliaus, pavaizdavo lietuviškas vestuves su gausiomis dainomis. Visas vakaras buvo užbaigtas vaišingumu salėje.

ŽEMAIČIŲ KLUBO SUKAKTIS

Žemaičių kultūros klubas

Žemaičių kultūros klubo anksesnių laikų valdyba. Iš kairės sėdi: sekr. Rožė Didžgalvienė, pirm. Juozas Skeivys ir fin. sekr. Eugenija Strungienė (mirusi), stovi vicepirm. Pranas Puodžiukas ir išd. Alfonsas Kizlaitis.

paminėjo savo 50 m. veiklos sukaktį šių metų liepos 29 d. 2 v. p.p. Ray's restorano patalpose. Šio jubiliejaus paminėjimui buvo iš anksto ruošiamasi ir sudaryta rengimo komisija: Rožė Didžgalvis, Frank Puodžiukas, Juozas Skeivys ir Alfonsas Kizlaitis.

Žemaičių kultūros klubas buvo įsteigtas 1938 m. gruodžio 2 d. anais laisvais vadinamojo Hollywood Inc., 2417 W. 43 St. Klubas steigėjas ir jo ilgametis pirmininkas buvo Steponas Narkis, išbuvęs pirmininku daugiau 26 m. ir dabartinis pirm. Juozas Skeivys, kuris vadovauja daugiau kaip 24 metus.

Šios šventės minėjimui praversti buvo pakviestas pirm. Juozas Skeivys, kuris sklandžiai ir nuosekliai vadovavo. Klubo pirmininkas savo įvardiniam žody pasveikino šventę dalyvaujantį narius ir svečius ir palinkėjo sveikatos, išvermės ir laimės ateity. Po to buvo prisiminta per 50 m. iškeliavę amžinybėn klubo nariai, o jų giminėms ir artimiesiems pareikšta gili užuojauta.

Practies laikotarpį klubas turėjęs iki 450 aktyvių narių ir veikė kultūrinėje ir patriotinėje veikloje. Be dalyvavimo svečių Tautos šventėje, kariuomenės ir kitur, dar prisidėdavo aukomis ir liet. veikla.

Po užkandžių prieš kavutę klubas per pirmininką, kaip padėką savo klubo valdybos nariams su gražiu užrašu įteikė po lentelę vicepirm. Frank Didžgalvienei ir išdin. Alfonsui Kizlaičiui. Klubas šiuo metu beturi 24 narius, iš jų apie 4-5 yra sergantys. Klubu narių amžius yra tarp 70-93 metų. Bet klubas dar yra veiklus.

Nors klubo nariai amžiumi yra gerokai subrendę, bet energijos dar nestinga ir savo kultūrinėje veikloje remia spaudą, radijo ir kt. Jei kartais klubui tektų likviduotis, jau nuo seniau yra aptarta iš turimų lėšų nepamiršti radijo, spaudos ir Lietuvos vaduoti reikalų.

Žemaičių kultūros klubas per savo 50 m. gyvavimą turėjo tik 2 pirmininkus ir niekad nėra buvę piktų ginčų, o tik nuoširdus žemaitiškas sugyvenimas iki šiandien. Tegyvuoja žemaičiai, jų rėmėjai ir svečiai.

J. Skeivys

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.